

Ook nieuw kabinet beschermt hoger onderwijs

Volgens minister Ritzen zal het volgende kabinet niet bezuinigen op het hoger onderwijs. De belofte dat het budget voor de universiteiten en hogescholen tien jaar lang in stand blijft 'zal zeker door het volgende kabinet worden overgenomen.' Ritzen zei dit vorige week vrijdag in een toelichting op de begroting. Hij gaf geen nadere argumenten voor zijn garantie, maar zei 'dat er altijd bepaalde afspraken zijn die door een nieuw kabinet worden overgenomen.' Volgens een woordvoerder bedoelt Ritzen dat als de Tweede Kamer instemt met het plan, de kans erg klein is dat daar vervolgens weer op wordt teruggekomen.

door
P
ieter
E
velein
H
OP

Een dag later zei staatssecretaris Nuis dat het zittende kabinet van mening is 'dat je wel van heel goede huize moet komen om nieuwe bezuinigingen op het hoger onderwijs te kunnen beargumenteren.' Voor het kabinet is duidelijk dat de grens is bereikt, aldus Nuis. Daar zal niets meer aan veranderen.

Het hoger onderwijs behoudt tien jaar lang het budget dat in de op Prinsjesdag ingediende begroting staat. De verdeling van dat budget over de universiteiten en hogescholen kan echter wel veranderen. De wijze waarop dit gebeurt, moet nog worden uitgewerkt. Wel staat reeds vast dat het aantal diploma's dat een instelling aflevert daarin de belangrijkste rol speelt. Verder wordt de overheids-subsidie per universiteit en hogeschool minder snel verlaagd of verhoogd als het aantal studenten af- of toeneemt. Volgens Nuis vormt de bestaande verdeling van

het totale budget voor het hoger onderwijs het uitgangspunt voor het nieuw systeem. 'In grote lijnen is het zo dat een opleiding vervolgens wordt gekort als het rendement er daalt.'

Sponsoring aio's

De begroting zelf bevat verder weinig nieuws. In januari werd de bezuiniging van 1,5 miljard gulden uit het regeerakkoord definitief ingevuld. Voor de universiteiten en hogescholen kwam dit vooral neer op een verlaging en uitstel van de bezuiniging die oorspronkelijk 500 miljoen gulden bedroeg. Het gaat nu nog om 200 miljoen gulden. Voor de studenten stijgt het collegegeld met 500 gulden. Bovendien wil minister Ritzen volgend jaar alsnog de prestatiebeurs invoeren. Inmiddels is duidelijk dat de vwo-ers en mbo-ers, die nog maar drie jaar in het hbo mogen studeren, een bezuiniging van 100 miljoen op de studiefinanciering opbrengen. Dit bedrag maakt deel uit van de 1 miljard gulden die in totaal op de studiefinanciering wordt gekort. Ook bevestigt de begroting de verwachting dat de universiteiten

de gehele bezuiniging van 200 miljoen gulden op het hoger onderwijs moeten opbrengen. De VSNU noemt dit 'onbegrijpelijk'. De universiteiten willen veertig procent van dat bedrag voor hun rekening nemen, wat overeenkomt met hun aandeel studenten. Volgens minister Ritzen is zijn keuze terecht. De universiteiten kunnen volgens hem veel meer besparen omdat hun studenten een stuk langzamer studeren dan hbo-studenten, en omdat zij steeds minder studenten zullen

krijgen. De hogescholen worden juist voller. Ritzen wil de sponsoring van aio's of oio's aantrekkelijker maken. Ondernemingen die (een deel van) het salaris van een promovendus betalen, krijgen een korting van 4500 gulden op de loonheffing. Dit bedrag wordt uitbetaald aan de werkgever (een universiteit of NWO), die dit overmaakt aan de sponsor. Bekend was al dat er een potje van 24 miljoen gulden wordt ingesteld voor verbetering van de lerarenopleidingen, de 'pabo-up'.

Studenten bivakkeren op dak onderwijsministerie

Onder het motto 'Ritzen kan het dak op' hebben twintig studenten van het Landelijk Actie Comité van maandag tot en met dinsdagochtend op het dak van het ministerie gebivakkeerd. Zij protesteerden tegen een reeks maatregelen, waaronder invoering van de prestatiebeurs, afschaffing van de universiteitsraad, verkorting van de studieduur en invoering van het bindend studieadvies na drie maanden. Foto: Bram de Hollander

TUE krijgt 272 miljoen

van
D
e
R
edactie
&
H
OP

De TUE krijgt dit jaar 272 miljoen gulden. Voor de rekenmeesters van de instelling zal dat geen verrassing zijn. Samen krijgen de universiteiten, inclusief geld voor gebouwen, dit jaar 4280 miljoen gulden van de overheid. In gulden gerekend is dat ruim 3 procent meer dan een jaar geleden, maar dat is vooral het gevolg van aanpassing aan de inflatie. De enige echte meevaller (dit jaar ruim één procent) is dat de bezuinigingen uit het regeerakkoord een aantal jaren zijn opgeschoven. Maar die meevaller was al in januari bekend. De TUE krijgt zoals gezegd 272 miljoen. Dat de universiteit iets achterblijft bij de rest van het land, komt doordat in het budget de 'onderwijsprestaties' van 1994 zijn verwerkt. In dat jaar zijn er minder studenten afgestudeerd dan vooraf verwacht. Het aantal studenten daalt veel sterker dan in Delft of Twente. Het aantal promoties en ontwerpers houdt het budget echter deels in evenwicht. De komende jaren gaat de krimp echter pijn doen. In '97 zal het aantal 'bekostigde studenten' volgens de prognose van Dienst Financiën en Administratie van de TUE bijvoorbeeld maar 3250 zijn, veel lager dan de voorspelling van

het ministerie van vorig jaar. Door de gemiddelde studieduurverkorting zal het aantal ingeschreven studenten bij de universiteiten de komende jaren aanzienlijk dalen. Tegelijk daalt het budget van de instellingen met 200 miljoen of 5 procent. Hoe die pijn precies verdeeld wordt, zal afhangen van de ontwikkeling van studieduur en studentenaantallen.

Informatici TU's en OU gaan meer samenwerken

De ingenieursopleidingen informatica van de Open Universiteit (OU) en de drie technische universiteiten gaan samenwerken op het gebied van onderwijsvernieuwing en uitwisseling van cursussen. In januari gaan Delft en Eindhoven elk al 'op afstand' een vak verzorgen voor studenten van alle vier de instellingen. De aanleiding was volgens initiatiefnemer prof.dr.ir. F. Mulder, decaan van de technische faculteit bij de OU, vrij banaal. Net als de TU's moest zijn instelling de ingenieursopleiding informatica met een jaar uitbreiden. Maar daar was geen extra geld voor. Mulder vond dat genoeg reden om met zijn TU-collega's te gaan praten. Het resultaat van dit overleg is een reeks ideeën die kunnen leiden tot een tamelijk uniek samenwerkingsverband in

universitair Nederland. Op dit moment gaat het volgens Mulder alleen nog om intenties. Een eerste project, dat zich richt op uitwisseling van *tele-educatie*, wordt nu al aangepakt. 'Het idee is dat elke instelling één vak gaat aanbieden dat voor de andere opleidingen een nuttige aanvulling op het programma is', aldus Mulder. 'Dat vak wordt dan langs elektronische weg begeleid. Ook de toetsing ligt in handen van de aanbiedende docent.' De afgelopen tijd is voor deze proef gezocht naar aardige vakken met goed onderwijsmateriaal die in handen zijn van enthousiaste docenten. Twee daarvan zijn al gekozen en kunnen per januari beginnen. Delft biedt dan een vak 'neurale netwerken' aan en Eindhoven een vak 'hypermedia'. Dat laatste vak is nu ook al via Internet beschik-

baar, maar het verschil is dat studenten van de drie andere instellingen straks ook begeleid en getentamineerd kunnen worden. Hoewel de decanen volgens Mulder voorzichtig willen zijn en elk aan hun eigen 'identiteit' blijven hechten, kijken ze wel al verder vooruit. Eén van de plannen is bijvoorbeeld om afhakers van de TU's op de OU een herkansing te geven. Andersom zouden de TU's afgestudeerden van de OU kunnen gaan begeleiden. En ook op het gebied van post-hbo, postacademisch onderwijs en personeelsuitwisseling zijn er voor-nemens.

door
F
rank
S
teenkamp
H
OP

Deze week

5 Bedrijfskunde sloot onlangs het succesvolle BRAVO-project af. Nieuwe projecten staan op stapel.

7 Staatssecretaris Nuis hekelt de krampachtige benadering van de studiedifferentiatie. Hij zou zelf wel eens een curriculum voor een driejarige opleiding willen maken.

17 Een 'tekstwerker voor wiskundigen', zo zou je het softwarepakket MathSpad van prof. Backhouse en ir. Verhoeven kunnen noemen. Het programma maakt gebruik van LaTeX, maar kan documenten in principe in elke 'mark up'-taal zetten.

Mensen

Vrijdag 29 september geeft **prof.ir. Cor Schiebroek** zijn afscheidscollage met als titel 'Geef druk een kans'. De plechtigheid is in de collegezaal van het paviljoen en begint om vier uur. Schiebroek is sinds 1990 bijzonder hoogleraar in de faculteit Bouwkunde met als leerstoel Stapelbouw.

Dinsdag 3 oktober om twee uur verdedigt **ir. Marnix Tas** uit Eindhoven in de collegezaal van het paviljoen zijn proefschrift 'Plasma induced catalysis. A feasibility study and fundamentals'. Het is een toepasbaarheidsstudie van plasma-geïnduceerde katalyse en de fundamentele aspecten daarvan. Promotoren zijn de TUE-hoogleraren prof.dr. R. van Santen en prof.dr. W. Rutgers. Tas (28) studeerde in 1991 aan de TU Delft af als natuurkundig ingenieur. Hij verrichtte zijn promotie-onderzoek in een samenwerkingsproject van de TUE-vakgroepen Anorganische chemie en katalyse en Elektrische energiesystemen en DSM Research.

Drs. Timoer Frelink uit Alkmaar verdedigt dinsdag 3 oktober zijn proefschrift 'Ruthenium promotion of platinum for the electrocatalytic oxidation of methanol'. De zitting is in de collegezaal van het paviljoen en begint om vier uur. Het werk dat wordt beschreven in deze dissertatie is bedoeld om een beter begrip te krijgen van de elektro-oxidatie van methanol over platina en de invloed daarop van een promotor-metaal zoals tin of ruthenium. Promotoren zijn prof.dr. J. van Veen (TUE) en prof.dr. V. Ponc

(RU Leiden). Frelink (27) studeerde in 1991 als scheikundige af aan de KU Nijmegen. Aansluitend werkte hij tot juli van dit jaar bij de faculteit Scheikundige Technologie aan dit promotie-onderzoek. Vanaf half juli is hij in dienst bij ECN in Petten.

Woensdag 4 oktober om vier uur verdedigt **ir. Harrie de Haas** uit Eindhoven in de collegezaal van het paviljoen zijn proefschrift 'The coordination of initial stock and flexible manpower in repairable item systems'. Onderzocht zijn Repairable Item Systems (het geheel van voorraad en reparatiecapaciteit van complexe systemen, zoals produktiemachines) waarvoor geldt dat de capaciteitssoort menscapaciteit beperkt is. Promotoren zijn de TUE-hoogleraren prof.dr.ir. J. Bertrand en prof.dr. A. Christer. De Haas (29) studeerde in 1990 aan de TUE af als bedrijfskundig ingenieur. Hij verrichtte zijn promotie-onderzoek bij de vakgroep Logistieke beheersingssystemen van de faculteit Technische Bedrijfskunde aan de TUE.

Op 1 oktober maakt **Peter Massee** (faculteit E, vakgroep EG) gebruik van de VUT-regeling. Vrienden en bekenden worden van harte uitgenodigd op zijn afscheidsreceptie. Deze vindt plaats op vrijdag 29 september, vanaf 16.00 uur in de Van Trierzaal (bestuursgebouw).

Bedankt Bijzonder aangenaam ver-rast waren mijn vrouw en ik door de grote belangstelling, de vele cadeaus en bloemen die wij mochten ontvangen bij mijn afscheid van de TUE. Graag ik iedereen hartelijk

bedanken hiervoor, maar vooral ook voor de uitstekende collegiale sfeer en vriendschap die ik vele jaren heb mogen ervaren.

Jules Spits

Ter gelegenheid van mijn afscheid, wil ik mede namens mijn vrouw, iedereen bedanken voor de belangstelling en attenties die wij van u mochten ontvangen bij de aangeboden receptie.

Frans Buisman, CTD

In Memoriam

In de vakantieperiode, op 9 juli 1995, overleed Stanley Stiphout. Een hartstilstand maakte een abrupt einde aan zijn leven. Stanley was 25 jaar. Alhoewel hij kort daarvoor voor onderzoek aan hartritme stoornissen in het ziekenhuis verbleef, wees niets er op dat het leven van deze innemende, rustige, maar toch bruisende natuurkunde-student zo plotseling zou eindigen. Een schok voor zijn omgeving. Stanley had juist zijn stage bij de vakgroep Transportfysica beëindigd. Tijdens de stage-periode hebben we hem leren kennen als een aardige, rustige persoonlijkheid. Stanley's interesses reikten verder dan de natuurkunde-studie. Hij had een uitgebreide vriendenkring, onder zijn mede-natuurkunde-studenten, maar vooral ook daarbuiten. Stanley laat een leegte achter. Wij wensen Stanley's ouders, familie en vrienden veel sterkte toe bij het verwerken van dit verlies.

prof.dr.ir. Gert-Jan van Heijst, vakgroep Transportfysica, faculteit Natuurkunde

Volunteers wanted for MathSpad

An ergonomic user interface has been developed for writing technical documents within the vakgroep Informatica. Via a WYSIWYG-like on screen presentation, LaTeX output is automatically generated. See this issue on page 17 for more information. During the coming months it is planned to offer courses worldwide on the use of the system. We are currently seeking volunteers for a trial course to be held in the week beginning 16 October and lasting approxima-

tely three half days. The course will include hands-on training in the use of MathSpad together with some instruction in the basics of LaTeX for those with no previous experience of the latter system. On termination of the course full support will be given to those wishing to continue using MathSpad. Those interested in participating in the course should be intending to write a substantial technical report (for example an afstudeerverslag or Ph.D. thesis) within the current academic year. They should also have experience with and access to the X window system. The course will be given in English although individual instruction in Dutch will be given if desired.

Information: R. Backhouse (e-mail: rolandb@win.tue.nl, telephone 2744) or R. Verhoeven (e-mail: mathpad@win.tue.nl, telephone 5145).

SG-Aktueel

Maandag 25 september, van 12.45 tot 13.30 uur, RC Collegezaal 2

HOOP

Hoe is het gesteld met de toekomst van universiteiten in Nederland? In de discussie over hoger onderwijs wordt steeds meer gesproken over minder instroom en meer selectie. Plan na plan verschijnt in de media en één ding is duidelijk, de kwaliteit van het Nederlandse onderwijs staat onder druk, alsmede de bewegingsvrijheid van de universiteiten. Slaan wij hiermee een weg in die onze internationale concurrentiepositie zal schaden? Moet Nederland niet zuiniger zijn op zijn menselijk kapitaal? Hierover spreekt de heer Van Lieshout, voor kort voorzitter van de VSNU.

Wetenschap- & TechniekWeek

De week van 7 tot en met 15 oktober staat in het teken van de tiende Wetenschap- & Techniek Week. Jong en oud kan tijdens deze week meedoen aan demonstraties, lezingen, films, rondleidingen en wandelingen. De Wetenschap- & TechniekWeek staat dit jaar in het teken van Water en Vuur. Columnist en wetenschapper Hugo Brandt Cortius is de auteur van de uitgave rondom de themaweek.

Colofon

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven.

© 1995. Auteursrechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van boekdruk of welk medium dan ook zonder voorafgaande toestemming van de hoofdredacteur.

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen, van welke aard dan ook, te wijzigen.

Redactie: Fred Gaasendam (hoofdredacteur), Han Konings (eindredacteur), Jan Ummels, Désiree Meijers

(Student)Medewerkers: John Buijtes, Jannigje Gerritzen, Joris Prikken, Maurice Schaeken, Siem Simonis, Gerard Verhoogt, Richold van der Wal

Redactieraad: Geert Jan Laan, prof.dr.ir. Harry Lintsen, drs. Maarten Pieterse, Mirte van de Pol, prof.dr. Frans Sluiter, mr.drs. Ben Donders (secretaris)

Ontwerp en lay-out: Ben Mobach

Druk: Drukkerij E.M. de Jong B.V. Baarle Nassau

Advertenties: Van der Meulen Promotions, Fivel 27, Postbus 413, 9200 AK, Drachten, Tel. 05120 - 20936, Fax. 05120 - 17415

Kopij: Kopij moet op diskette een week voor de verschijningsdatum voor 15.00 uur in het bezit van de redactie zijn.

Redactie-adres: Technische Universiteit Eindhoven, HG 1.19, postbus 513, 5600 MB, Eindhoven, Tel. 040 - 472961/473815; Hoofdredactie, HG 1.20, Tel. 040 - 474441, Fax 040 - 456033 e-mail: cursor@cur.tue.nl

Open opinies: Lezersbrieven worden alleen dan geplaatst als ze kort en zakelijk zijn. Alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en telefoonnummer van de afzender.

Moralistische sprookjes bij SG

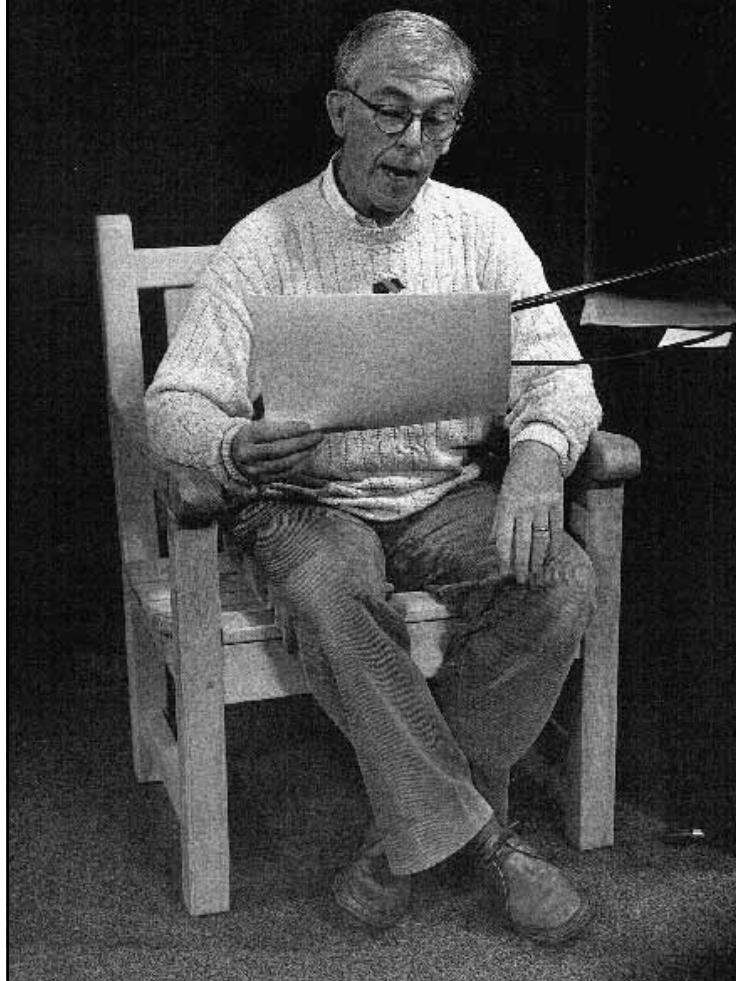

Foto: Bram Saey

Drs. Aat Vervoorn beet dinsdag 12 september het spits af bij de voorleescyclus van Studium Generale. Hij koos voor werk van Olaf de Landell, pseudoniem voor J.B. Wemmerslager van Sparwoude. Als jongeman genoot hij van de voordrachten van deze schrijver voor de radio. Vervoorn las twee verhalen uit de bundel *Maneschijs over uw hart*. Eén handelde over een professor die er niet meer uitkomt, omdat hij wetmatigheden uit de wetenschap wil doortrekken naar de aanwezigheid van goed en kwaad in de mens. Zijn tweede verhaal ging over een alleenstaande dame die graag een kind wilde vinden en daar in slaagt, met hulp van een vreemdeling. Het establishment dwarsboomt de vrouw, omdat ze niet voldoet aan wat 'normaal' gevonden wordt. Uiteindelijk moet de vreemdeling de oplossing aanreiken. In de rumoerige Heronhal wist Vervoorn met beide verhalen zijn gehoor te boeien door zijn prettige verteltrant. Wie zich nog niet te groot acht om voorgelezen te worden, kan gaan luisteren naar Paulien van de Lely, die werk van Toon Tellegen zal voorlezen op dinsdag 26 september, van 12.45 tot 13.15 uur, in de hal van het hoofdgebouw. (DM)

Vijfduizend gulden voor veelbelovende eerstejaars

Vijf veelbelovende eerstejaars wiskunde en informatica kregen vrijdag 15 september uit handen van prof. Dick de Bruijn een De Bruijn- of Dijkstra-studiebeurs van vijfduizend gulden. De jongelui hadden elk afzonderlijk de commissie overtuigd van hun bijzonder talent voor wiskunde of informatica. De achttienjarige Ruth de Boer uit het Limburgse St.-Odiliënberg kreeg als eerste meisje een De Bruijn-beurs. Voor deze bolleboos uit het zuiden betekent dit een welkome aanvulling op haar studiebeurs.

door Désiree Meijers

Met Ruth de Boer, eerstejaars wiskunde en natuurkunde, werd de TUE een studente met mogelijkheden rijker. Mogelijkheden die onder meer blijken uit haar gevulde trofeeënkast. Zo deed ze mee aan de nationale olympiades

voor wiskunde en natuurkunde. Bovendien won ze begin dit jaar de eerste prijs, samen met haar vriendin, voor de jonge onderzoekers rond het thema kleur. Alhoewel wiskunde en natuurkunde haar eerste belangstelling hebben, waagde ze en passant ook een kansje tijdens de nationale chemie-olympiade. Tot haar verbazing hoorde ze bij de beste vier. Het

getalenteerde meisje is nog maar net terug van de internationale chemie-olympiade, die deze zomer in China gehouden werd. Samen met de drie besten van de Nederlandse olympiade, verdedigde zij de nationale eer. Hoewel ze niet bij de eerste tien eindigde, heeft de jonge studente genoten. 'De reis er naartoe is zo duur, dat het jammer is als je alleen voor de olympiade gaat. We hebben er direct een paar weken vakantie aangeplakt, zodat we ook iets van het land konden zien.'

Specialiteit

Al een aantal jaren stond voor Ruth de Boer vast dat zij een technische studie wilde volgen na haar VWO-opleiding aan het Roermondse Bisschoppelijk College Schöndeln. Haar drie jaar oudere zusje Renée nam haar indertijd mee op zoektocht naar een geschikte studie voor haarzelf. Renée koos civiele techniek in Delft en doet het daar -volgens haar zusje- 'heel goed'. Ruth zelf besloot om technische natuurkunde te gaan studeren in Eindhoven. 'Iedere universiteit heeft haar eigen specialiteit, en ik had gehoord dat dit voor de TUE natuurkunde is. Bovendien is Eindhoven lekker dichtbij thuis.' Dat laatste is wel makkelijk, want Ruth pendelt dagelijks op en neer. Wel denkt ze erover om volgend jaar toch op kamers te gaan wo-

Tableau de la troupe van de winnaars van de De Bruijn- en Dijkstra-beurzen. De enige vrouw in het gezelschap is de Limburgse Ruth de Boer. Foto: Roy A. Nefs

De Bruijn- en Dijkstra-jury prijst kwaliteit VWO-ers

Voor de derde maal reikte de faculteit Wiskunde en Informatica de De Bruijn- en Dijkstra-beurzen uit. De beurzen danken hun naam aan de vooraanstaande wiskundige respectievelijk informaticus, die elk hun stempel gedrukt hebben op het onderwijs van de TUE. De winnaars van de beurzen zijn inmiddels alle vijf begonnen met een ingenieursopleiding aan de TUE. De jury vond met name het aanbod van uitzonderlijk goede kandidaten opvallend. Dit afgezet tegen de hoge moeilijkheidsgraad van het wiskunde B eindexamen dit jaar. Behalve de eindexamen-cijfers, heeft de jury ook de

nevenactiviteiten op het gebied van de exacte vakken bekeken. Het blijkt dat kandidaten voor een beurs ook regelmatig hoog scoren op uitslagenlijsten van bijvoorbeeld de wiskunde- of natuurkunde-olympiades. Prof. De Bruijn was vol lof over de prestaties van de beurswinnaars. Al drukte hij de veelbelovende jongelui op het hart om vooral bescheiden te blijven. Daarbij moeten zij de belofte die zij in zich bergen, ook waarmaken. 'Je kunt immers niet eeuwig veelbelovend blijven.' Een gouden tip die volgens de wiskundige kan helpen luidt: 'Overdag hard werken en 's nachts goed slapen. Pauzeren mag, maar alleen op momenten dat het goed gaat.'

* Informatica: Dijkstra-beurzen

- Walter Foppen, Sittard (student technische informatica en technische wiskunde) College Sittard
- Jan Willem Knopper, Nijverdag (student technische informatica en technische wiskunde) Gymnasium Celeanum, Zwolle
- * Wiskunde: De Bruijn-beurzen
- Ruth de Boer, Odiliënberg (studente technische wiskunde en technische natuurkunde) Bisschoppelijk College Schöndeln, Roermond
- Joeri de Groot, Spijkenisse (student technische wiskunde en technische natuurkunde) Blaise Pascal College, Spijkenisse
- Erik Kieft, Kesteren (student technische wiskunde en technische informatica) Christelijk Lyceum, Veenendaal

nen. Hoe bevalt het massaal colleges volgen na de intensieve begeleiding die ze met name kreeg van haar docenten wiskunde, scheikunde en natuurkunde van het Bisschoppelijk College? De Boer: 'Ik was er al een beetje aan gewend geraakt tijdens de voorbereiding op de internationale chemie-olympiade. Toen kregen we tweemaal één blok van vier uur colleges per dag.' Ook valt de massaliteit in Eindhoven wel mee, zo heeft ze ondertussen persoonlijk ondervonden. 'Met zijn tien doen we wiskunde en natuurkunde. In eerste instantie

bleken sommige vakken tegelijkertijd ingeroosterd te zijn. Toen we gingen klagen is er snel een oplossing gezocht. Ir. Tom Verhoeff besloot zijn pauze voor ons op te offeren, zodat we toch zijn colleges konden volgen.' Het gezin De Boer telt nog een dochter meer. Kirsten, de jongste, gaat straks naar de vierde klas van het VWO. Volgens haar zusje heeft ook zij aanleg voor techniek. Om het talent in huize De Boer gelijk over de Nederlandse TU's te verdelen, is de TU Twente voor haar straks de meest rechtvaardige keuze.

TUE glimt milieucommissies tegemoet

door Désiree Meijers

Maandagmiddag 18 september bezochten leden van de provinciale commissie Milieu en water

en de commissie voor Milieu, natuur en landschap, de TUE. De reden van dit werkbezoek was dat de commissies zich graag wilden laten informeren over datgene wat de TUE op milieugebied kan betekenen voor Noord-Brabant. Organisator dr.ir. Han van Kasteren streefde er bij de samenstel-

ling van het programma naar, om de nieuwste technologieën van de TUE voor duurzame ontwikkeling in de praktijk te laten zien. Rector Van Lint en prof.dr. Cees Midden zorgden voor een inleiding. Dr.ir. Lambert hield een betoog over de milieu-aspecten van de varkensvleesketen. Prof.ir. Jo Kals ging

vervolgens in op de duurzaamheidsaspecten van metaalfabricageprocessen. Het leukste onderdeel van het programma was volgens Van Kasteren het bezoek aan het hypermoderne overslagstation voor gevaarlijk afval, onder leiding van ing. Adriaan van Mierlo. 'De realisatie ervan kostte weliswaar vier miljoen, maar het glimt je dan ook tegemoet', aldus Van Kasteren.

Foto: Hans van der Burgt/RF

Faculteitsraadverkiezingen Technologie Management

door Willem van Rossem

Afgelopen donderdag werden de faculteitsraadverkiezingen gehouden voor de nieuwe faculteit Technologie Management, die op 19 september officieel opgericht is. Er waren twaalf zetels te verdelen, waarvan vier voor de studenten. Bij de studenten kon gestemd worden op twee lijsten, namelijk de groepering Studenten BDK en de groepering TEMA Blijft. Aangezien er echter 1343 bedrijfskunde-

studenten en 445 TEMA-studenten zijn (exclusief eerstejaars, deze waren niet stemgerechtigd), kon dit voor problemen zorgen bij de TEMA-studenten. Als de procentuele opkomst bij Bedrijfskunde namelijk groter zou zijn, zouden alle vier de zetels bezet worden door bedrijfskunde-studenten. Aanleiding voor de kandidaten van de groepering TEMA Blijft om een heuse verkiezingscampagne op touw te zetten, waarbij ze aan iedere TEMA-student het belang van stemmen duidelijk wilde maken. Het mocht

niet baten. Na afloop van de verkiezingen werd duidelijk dat de kiesdrempel niet eens gehaald werd. Er was een opkomst van 35 procent noodzakelijk, terwijl slechts 33,9 procent de stap naar de stembus had gezet. Na enig rekenwerk aan de kant van het Centraal Stembureau werd echter duidelijk dat er toch vier studenten in de faculteitsraad plaats konden nemen. Onder hen was ook een student van TEMA, zodat ook zij op de eerste zitting van de nieuwe faculteitsraad vertegenwoordigd zijn.

Open opinies

Stemrecht krom

Als nieuwbakken NADO-er LBS was ik van plan om op 14 september te gaan stemmen voor de verkiezingen van de faculteitsraad van de nieuwe faculteit Technologie Management. Tot mijn stomme verbazing echter vernam ik in het stembureau dat ik geen stemrecht had. Als reden werd opgegeven dat ik niet in het kiesregister stond. Navraag leerde mij dat het kiesregister reeds in juli

was opgesteld. Inderdaad heb ik niet aan de TUE gestudeerd, maar dat leek mij hier niet relevant. Het kiesregister was geheel volgens het kiesreglement opgesteld, zo luidde de verklaring. Welnu, als

dat zo is deugt volgens mij het kiesreglement niet. Mensen die na juli uit dienst zijn getreden bij de TUE, hebben namelijk wel stemrecht, terwijl mensen die na juli bij de TUE in dienst zijn getreden geen stemrecht hebben. Mijns inziens is dit schandalig, krom en principieel onjuist. Bovendien moet het toch bekend zijn dat er per 1 september redelijk wat mensen in dienst treden, als NADO-er of anderszins. Men had dus vast te stellen kunnen bedenken dat het kiesregister niet meer up-to-date zou zijn. Dat het een tussentijdse

verkiezing betrof, doet hier niets aan af. Het is volgens mij meer een kwestie van de zaken goed organiseren. Gaarne zou ik een reactie vernemen van de FR-verkiezingscommissie, liefst met wat meer argumentatie dan zinsneden als 'het staat nou eenmaal in het reglement' en 'je mag in november gaan stemmen'.

Martijn Weenink,
NADO Logistieke Besturingssystemen

Reactie Centraal Stembureau:
Het tijdstip voor deze tussentijdse faculteitsraadverkiezing viel erg ongelukkig, maar was niet te veranderen.

Kleinburgerlijke afkrakerij

Ik heb net Cursor 4 gelezen en me als bedrijfskunde-AIO verbaasd over de inhoud van de rubriek Dienst Overige Zaken. Ik vond het sowieso altijd al vreemd dat dit clubje zonder meer elke week een halve pagina mocht vullen, waar-

mee ze volgens mij meer dan eens moeite hebben, gezien het grote aantal 'persoonlijke anekdotes' van een hoge onbenulligheid. Misschien zit de redactie er voor een jaar of zo aan vast, rekent men er toch niet meer op dat het ook nog wel eens gelezen wordt, en let men daarom niet zo zeer meer op de inhoud van de verhalen die aangeleverd worden. Mijn vraag is: kan die kleinburgerlijke Lemstra niet gewoon zijn

mond houden als hij niets te melden heeft? Het lezerspubliek van Cursor verwacht toch wel wat beters dan de afgezaagde en makkelijke afkrakerij, die hij vorige week de TUE in heeft getoeterd. Ja ja, bedrijfskunde is makkelijk, Enschede is saai en Opel Manta's zijn stom. Laat deze man dit uitgekauwde kankerwerk op een bankje in het park gaan verkondigen, geflankeerd door een paar hardhorige grijsaards. Ik wil Cursor dan ook verzoeken om een minimaal kwaliteitsniveau te eisen van alle auteurs. Bij voorbaat dank hiervoor.

Vincent Wiers,
Faculteit Technische Bedrijfskunde

UR Nieuws

Ander nieuws

Uitnodiging buitenuniversitair lidmaatschap van de UR

Krachtens de Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs wordt de TUE bestuurd door de universiteitsraad en het college van bestuur. De U-raad bestaat uit 29 leden, van wie 24 leden zijn gekozen uit de universitaire gemeenschap: 8 leden uit het wetenschappelijk personeel, 8 leden uit het ondersteunend en beheerspersoneel en 8 leden uit de studenten. Vanwege het belang dat de instelling voor de maatschappij heeft, maken bovendien 5 leden van buiten de universitaire gemeenschap deel uit van de raad. Deze buitenuniversitaire leden worden op aanbeveling van de raad door de minister van Onderwijs benoemd voor een periode van ten minste 2 jaar. De aanbeveling wordt voorbereid door de Vertrouwenscommissie van de raad. De zittingstermijn van één van de huidige buitenuniversitaire leden is op 1 september geëindigd. Voor de vervulling van vacatures voor buitenuniversitaire leden is steeds gedacht aan in de regio Eindhoven woonachtige personen, die vanwege hun huidige maatschappelijke achtergrond en werkzaamheden een bijdrage van betekenis kunnen leveren aan het bestuur van deze Technische Universiteit. Van de buitenuniversitaire leden wordt onder meer verwacht dat zij zitting nemen in ten minste één raadscommissie, die adviezen geeft op een terrein waarop zij deskundig zijn, of waarvoor zij belangstelling hebben. Het deelnemen aan vergaderingen van de raad, de commissies en het eigen overleg vergt een tijdsbesteding van ongeveer een halve dag per week. Met het oog op gewenst evenwicht tussen het aantal mannen en vrouwen nodigt de commissie vrouwen nadrukkelijk uit zich kandidaat te stellen. Aan het buitenuniversitair lidmaatschap is een vergoeding van onkosten verbonden alsmede vacatiegeld voor het bijwonen van vergaderingen.

Zij die belangstelling hebben voor deze functie, dan wel zij die de aandacht willen vestigen op personen die zij voor deze functie geschikt achten, kunnen schriftelijke reacties, zo mogelijk vergezeld van een curriculum vitae, zenden aan de W. van der Heijden, secretaris van de Vertrouwenscommissie, TUE, bestuursgebouw 0.3, postbus 513, 5600 MB Eindhoven (tst. 4193/2554).

Loopbaan advies Centrum

Vernieuwde sollicitatietraining

De sollicitatietrainingen bij het Loopbaan Advies Centrum zijn vernieuwd. De eerstvolgende training module 1 start op dinsdag 24 oktober; de eerstvolgende module 2 start op maandag 11 december. De bijeenkomsten zijn 's middags. Er zijn ook nog enkele plaatsen vrij in de sollicitatietraining module 2 die start op donderdag 5 oktober. Meer informatie bij het LAC. Inschrijven uitsluitend met een inschrijfformulier. Ten behoeve van een trainingsprogramma voor recruiters van DSM zoekt het LAC studenten met research-belangstelling om als proef-sollicitant bij DSM op te treden. Datum: 4 oktober. Meer informatie hierover bij het LAC, HG 0.02, tst. 4686; semadigit: 06-59347711. Bezoektijden: maandag t/m donderdag 10.00 tot 13.00 uur.

Studentenkerk

Zondag 24 september is er om 11.00 uur een oecumenische viering in de Studentenkapel, Kanaalstraat 6. Voorganger: Frank van Helmond. Er is crèche en kinderverdient.

Bij ESKafé is iedere woensdag de bar open vanaf 22.00 uur. Iedereen is welkom.

Het najaarsprogramma van de ESK is nog steeds voorradig op het secretariaat. Secretariaat ESK: HG 1.12, tst. 2627. Open: ma, di, do vanaf 9.30 tot 13.30 uur.

Dienst Overige Zaken

Beeld en gelijkenis

Afgelopen zomer kwam er weer een aap uit de mouw. In 1989 adviseerde een werkgroep van biologen dat leerlingen van het voortgezet onderwijs moesten kunnen uitleggen hoe nieuwe soorten door mutatie en selectie kunnen ontstaan. Indertijd vond een stel fundamentalisten dat dit net zoiets was als sex, en pleegden abortus op dit stuk leerstof door voor te stellen het buiten het centraal schriftelijk eind-examen te houden. Aldus zouden sommige leraren niet meer hoeven te onderwijzen dat de aarde miljoenen jaren oud is. Het kabinet ging gedwee door de knieën in plaats van schaterlachend deze onzin weer door te strepen. In de discussie hierover kwamen de creationisten uit alle hoeken en gaten tevoorschijn. Ook de NOS liet zich weer van zijn ware kant zien. Terwijl

elke fatsoenlijke krant in Nederland een wetenschapsredacteur heeft, vindt de NOS dat ze wel zonder kan. Het tv-nieuws presenteerde dus de creationistische visie, namelijk dat het erom ging of de mens van de aap afstamt. Evolutie gaat echter helemaal niet over de afstamming van de mens, net zomin als de krant over het weerbericht gaat. Al het leven op aarde is familie van elkaar, daar gaat het om. Darwin heeft in beginsel aangegeven hoe dat kan. Nakomelingen verschillen van elkaar en van hun ouders, en die verschillen zijn erfelijk. Daardoor kan selectie werken. Toen Darwin dit poneerde had hij werkelijk geen flauw benul van hoe de erfelijkheid werkt. Hij gaf dat ook ruiterlijk toe. Veel hard bewijs van de kracht van natuurlijke selectie had hij ook niet. De onnatuurlijke vorm van selectie, die van kwekers en fokkers, kende hij wel.

De tegenwerping dat de evolutietheorie niet bewezen is, is grote onzin. Volgens de evolutietheorie moet de aarde behoorlijk oud zijn. Uit radioactieve dateringen bleek dat ze ook zo oud was; bovendien bleek de zon ook zo lang te kunnen schijnen. Zelf vind ik het frappantste dat de al bekende stamboom van het leven kon worden gereconstrueerd uit de codering van het cytochrom-c, een stof die in vrijwel alle levende wezens voorkomt. De evolutietheorie had wel duizenden keren door de mand kunnen vallen, maar dat is niet gebeurd. Dat is genoeg voor de wetenschap. De creationisten zien dit allemaal niet zo. Ze bouwen argumenten na die al honderden malen weerlegd zijn. Ze kijken niet na wat er aan onderzoek is gedaan. Ze hebben overigens nog een probleem: ze denken dat de bijbel letterlijk waar is, dus bijvoorbeeld dat er een Zondvloed (met een Ark) is geweest. Ook loopt er in de Verenigde Staten een professor in de wiskunde en informatica (auw!) rond, die denkt dat de aarde stilstaat en dat de hemel draait, in een tempo van één omwenteling per twee dagen (onbelangrijk

rekenfoutje, zo'n factor twee). Veel gevoel voor pöezie hebben de creationisten niet, want het dichterlijke scheppingsverhaal van Genesis kunnen ze niet zien als een vroege poging om het geloof onder woorden te brengen dat de wereld toch ordelijk en begrijpelijk in elkaar zit. Als u dat verhaal nog eens onder ogen krijgt, moet u maar eens kijken hoe de auteur twee fasen beschrijft, eerst de schepping van leefmilieus, en daarna, in analoge en systematische volgorde, de schepping van de populaties. In feite gaan de creationisten ervan uit dat hun God de wereld 6000 jaar geleden heeft geschapen, en kennelijk zo in elkaar heeft gezet dat het heel erg lijkt alsof het tien of twintig miljard jaar geleden is geweest. Kennelijk heeft Hij daarbij nog behoorlijk gebroddeld, want zij beweren dat je aan sommige dingen wel degelijk kunt zien dat het zo kort geleden is geweest. Ze beschuldigen hun tegenstanders (u en mij dus) door subtiel naar Romeinen 1:18-32 te verwijzen. Met andere woorden: wij zijn een stelletjes dwazen, die ons overgeven aan non-vaginaal geslachtsverkeer, moord, laster en onbarmhartigheid, en behalve dat we al dat lelijks dagelijks doen, staan we ook nog langs de kant te juichen als anderen het doen. Dat

dit komt uit een boek waar een paar hoofdstukken terug wordt aanbevolen landje-pik te completeren met genocide, maakt die scheldpartij niet minder erg.

Wij wetenschappers zijn echter niet zulke slechteriken, integendeel. Het negende van de tien geboden luidt: gij zult geen valse getuigenis geven. Welnu, daar drijft de wetenschap op. In onze kringen is bedrog een bijzonder ernstige aangelegenheid. We geven ons bijzonder veel moeite om onze uitspraken zo betrouwbaar mogelijk te maken en controleerbaar voor iedereen. De creationisten hebben dat niet begrepen. Ze liegen erop los, rukken citaten uit hun verband, herhalen oude misvattingen, kortom ze schenden het negende gebod bij elk woord dat ze zeggen en schrijven. En dat wil voor wetenschappelijk doorgaan! Hun ideeën over hoe de wereld in elkaar zit doet ze trouwens ook nog een ander gebod schenden. Hun God is een afgod van eigen makelij, een haatdragende frauderende broddelaar, kennelijk geschapen naar hun eigen beeld en gelijkenis.

Jan Willem Nienhuys

In de rubriek 'Dienst Overige Zaken' schrijven prof.dr.ir. J.D. Janssen, prof.dr. P.J. Lemstra, prof.dr.ir. H.E.H. Meijer, dr. J.W. Nienhuys, drs. M. Pieterse, prof.dr. F.W. Sluiter en drs. A.J. Vervoorn.

Bedrijfskunde-project BRAVO zeer succesvol

21 september '95

Bij de faculteit Technische Bedrijfskunde zijn onlangs negentien studenten afgestudeerd op een grootscheeps onderzoek naar de Brabantse wegtransportmarkt. Iedereen noemt het project, BRAVO genaamd, een groot succes en de faculteit is al met gelijksoortige projecten bezig. Eén van de hoofdconclusies is dat de Brabantse transporteur en distributeur zich op één marktsegment moet focussen.

Op het secretariaat van de vakgroep Internationale en Distributielogistiek prijken de BRAVO-cartoons naast elkaar. Op de afstudeerzitting van de negentien afgestudeerden die aan het project verbonden waren, was niets dan lof te horen. Wat houdt deze alom geroemde studie, die inmiddels een speerpunt van de faculteit Bedrijfskunde is, in?

Workshop

Het Brabantse Vervoer en Verladings Onderzoek (BRAVO) ging september 1994 van start met als doel de concurrentiepositie van de transport- en distributiesector in de provincie Noord-Brabant te verbeteren. Alleen het wegvervoer is onderzocht, met in het bijzonder aandacht voor de middelgrote wegvervoerders, omdat die groep de grootste en kwetsbaarste categorie bij de wegvervoerders vormen. De opzet van het onderzoek was nog nooit op de TUE beproefd. Negentien afgestudeerden en negen wetenschappelijke medewerkers van verschillende bedrijfskundevakgroepen hebben een vol jaar aan het onderzoek gewerkt met een begroting van 1,6 miljoen gulden. BRAVO startte met een twee weken durende workshop voor de afgestudeerden, die naast literatuurkennis ook veel praktische informatie over de transportsector bevatte. Vervolgens zijn driehonderd verladers, dit zijn aanbieders van lading, en logistieke dienstverleners geïnterviewd. Onder logistieke dienstverleners worden grosso modo transporteurs en distributeurs van lading verstaan. Na uitvoerige analyse volgens zelfontwikkelde modellen verscheen in februari 1995 een interimrapport en een nieuwsbrief met een overzicht van het Brabantse wegtransportlandschap. Tenslotte hebben alle afgestudeerden in de bedrijven die aan het onderzoek deelnamen een afstudeerplaats gezocht en een aspect van BRAVO in het desbetreffende bedrijf uitgediept. De eindresultaten worden op een symposium in oktober behandeld.

Groepsgevoel

Prof.jhr.dr.s. Rien Ploos van Amstel, hoofd van de vakgroep

door
Joris
Prikken

Internationale en Distributielogistiek, nam begin 1994 het initiatief voor BRAVO. In een ijl tempo werden een wetenschappelijke staf, afkomstig uit verschillende bedrijfskundevakgroepen, een projectleider en een project-assistent, ir. Isolde Meijer, aangesteld. Prof. Graham Sharman kwam in deeltijd naar de TUE voor ondersteuning en een informatiemiddag werd georganiseerd om studenten voor het onderzoek te interesseren. 'De aspirant afgestudeerden werden bewust in het ongewisse gelaten over wat ze te wachten stond om zo het kaf van het koren te schei-

den, zodat op 1 september een enthousiaste ploeg met ondernemerschap, groepsgevoel, doorzettingsvermogen en optimisme aan de streep verscheen', vertelt Ploos van Amstel met een flinke glimlach. Medewerking van de transportwereld was uiteraard vereist. Daarom is in de aanloopfase een stuurgroep samengesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van de universiteit, de provinciale en nationale overheid, de ondernemerswereld, een vakbond en verschillende belangenorganisaties in de transportwereld. Deze stuurgroep werd voorgezeten door de PvdA-europarlementariër Frits Castricum.

KISS en NAVO

Het succesvolle project heeft vele voordelen. De faculteit Bedrijfskunde kan met de opgedane expertise transport als een strategisch speerpunt beschouwen en verder onderzoek uitvoeren. Verder past BRAVO perfect in de TUE-doelstelling om nauw met het midden- en kleinbedrijf in de regio samen te werken. Isolde Meijer vertelt dat omdat er zo

intensief tussen de verschillende disciplines is samengewerkt, er breder gevormde, sociaal vaardigere ingenieurs afgestudeerd zijn dan met traditionele afstudeeropdrachten. Tenslotte hoopt Ploos van Amstel dat door de positieve aandacht in de media in de toekomst nog wat extra studenten op Bedrijfskunde en de TUE afkomen. Dat de instroom ook tot een 'speerpunt van de faculteit' gerekend mag worden, daarvan getuigt een flink bord dat bij de ingang kond doet van 206 eerstejaars. Ploos van Amstel vervolgt dat de BRAVO-formule zo goed bevallen is dat Bedrijfskunde meer van dit soort projecten wil uitvoeren. Kwaliteit in Innovatie door Samenwerking en Synergie (KISS), een qua opzet aan BRAVO gelijkend onderzoek, dat momenteel bij Bedrijfskunde plaatsvindt, en NAVO, een nationaal vervolg op BRAVO, dat Ploos van Amstel momenteel aan het plannen is, illustreren zijn woorden.

Strategische positie

In het tussenrapport van BRAVO staat dat de aantrekkende econo-

mie, de vervagende landsgrenzen en de vlucht van de informatietechnologie de Europese transport- en distributiemarkt in beroering brengen. Heel Europa profiteert mee van de hoge conjunctuur en de groei in de transportbehoefte. De provincie Noord-Brabant ligt op een strategische positie tussen de 'mainports' -met name Rotterdam en Antwerpen- en het achterland. Met de nodige inspanningen zou Brabant zelfs het distributiehart tussen de Randstad en het Ruhrgebied kunnen worden. Samen met de trend dat verladers geneigd zijn om meer taken aan de logistieke dienstverlener uit te besteden, schept de huidige situatie kansen voor de Brabantse vervoerder. Maar er liggen kapers op de kust. Door de open grenzen krijgt het Brabantse transportwezen de kans om meer activiteiten in het buitenland te ontplooiën, maar aan de andere kant kunnen buitenlandse transporteurs nu veel gemakkelijker op de Nederlandse markt opereren. Naast deze stevige buitenlandse concurrentie, waaronder goedkope Oost-europese transporteurs, is de rentabiliteitsdaling van de Brabantse ondernemingen, die de laatste jaren erg sterk was, een gevaar. Ook de hoge bereidheid van verladers om taken uit te besteden kent zijn keerzijde. De eisen aangaande levertijd, leverbetrouwbaarheid en informatievoorziening over de lading komen steeds hoger te liggen.

Vervolg op pagina 6

De 'Godfather' van het BRAVO-project prof.jhr.dr.s. Rien Ploos van Amstel samen met project-assistente ir. Isolde Meijer en route. Foto: Bram Saeys

De ervaringen van een BRAVO-student

Frietjohf Croon is een BDK-student die op BRAVO is afgestudeerd. Samen met Rene Diepenveen, ook BRAVO-student, deed hij onderzoek bij Schuitema in Son, leverancier

voor supermarkten als de Spar en C1000, en bij Huybregts in Tilburg, een middelgrote transporteur met zestig eigen wagens en twintig charters. Ze hebben onderzocht hoe de distributie van goederen van Schuitema naar de distributiecentra van de genoemde supermarkten verbeterd kan worden. Naast bovengenoem-

de zijn nog twee studenten als een duo op BRAVO afgestudeerd. Croon sluit zich geheel bij de lovende kritieken op BRAVO aan. 'Toen de interviews afgenomen en geanalyseerd werden, heb ik heel veel van de studenten uit andere vakgroepen geleerd. Ook het interviewen van de verladers en vervoerders, die het 'vak' vaak zelf geleerd hebben, was zeer leerzaam.' Samen afstuderen met een andere student is, wat Croon betreft, een echte aanrader. 'Als het een beetje klikt kun je samen veel sneller problemen oplossen en elkaar motiveren.'

In retrospectief betreurt Croon het geenszins dat hij een jaar lang zijn vakanties voor het onderzoek heeft opgeofferd. De groepsband was goed en het onderzoek zeer interessant en leerzaam. En, alhoewel de causaliteit niet te bewijzen is, heeft hij heel soepel een baan in de logistieke richting bij Moret, Ernst & Young-consultants gevonden. De TUE raadt hij aan meer projecten volgens het BRAVO-concept uit te voeren en meer afgestudeerden in koppels laten afstuderen.

Vervolg van pagina 5

Iedereen heeft al eens van 'Just In Time'-delivery gehoord, dat heden ten dage de standaard is.

Succesfactoren

Het is frappant dat milieuvervuiling en de grenzen van het wegennet niet als bedreiging genoemd worden in het BRAVO-rapport. Ploos van Amstel weet te vertellen dat transporteurs gewoon om de files heen plannen, zodat deze vooral een zaak van de forenzen en vakantiegangers blijven. Uit onderzoek van de vakgroep blijkt voorts dat slechts een zeer klein percentage verladers erover denkt om de goederen die nu over de weg gaan in de toekomst op een andere wijze te vervoeren. De files en steeds strengere milieumaatregelen van de overheid vormen dus (voorlopig nog) geen

bedreiging voor de wegvervoerders.

Met het beschreven kansen- en bedreigings-landschap heeft de BRAVO-groep vervolgens de succesfactoren van ondernemingen gezocht. Het blijkt ten eerste essentieel te zijn om niet te veel te versnipperen. Koeltransport stelt geheel andere bedrijfseisen dan bulktransport en koeldistributie vereist weer andere eigenschappen dan koeltransport. Op al deze deelmarkten is succes te behalen, als de onderneming maar de goede succesfactoren nastreeft.

In het segment algemeen transport blijkt, ter illustratie, vooral het percentage niet-leeg gereden kilometers en de grootte van de vrachten in het binnenland cruciaal te zijn. De netwerkdichtheid en het gewicht per aflevering blijken bij de algemene distributie belangrijk te zijn. Value Added

Services en Warehousing, het opslaan of bewerken van de goederen, worden momenteel slechts op kleine schaal toegepast en de bedrijven die het doen vragen er nog geen beloning voor.

Bestaansrecht

In de Verenigde Staten bestond in de loop van de jaren '80 dezelfde situatie als momenteel in Europa. Vele middelgrote ondernemingen hebben daar toen het loodje gelegd. De kleine ondernemingen waren taai en flexibel genoeg en de hele grote professioneel genoeg om te overleven, maar de middelgrote bedrijven bezaten van beide eigenschappen te weinig. Nederland heeft in Europa het grootste percentage middelgrote transportondernemingen en ook hier is deze groep het kwetsbaarst. In Ploos van Amstel's visie hebben de middelgrote bedrijven zeker be-

staansrecht in een verenigd Europa, mits ze zich concentreren op één marktsegment en strategische allianties met andere ondernemingen durven aangaan, zodat de succesparameters zo dicht mogelijk benaderd kunnen worden.

Tenslotte kan er niet voorbijgegaan worden aan de technologische innovaties die aan wegvervoerders aangeboden worden. Een transporteur kan automatiseren van automatisch boekhouden tot aan satellietnavigatie toe. Over het algemeen blijkt uit BRAVO dat succesvolle ondernemingen zo'n anderhalf keer meer taken geautomatiseerd hebben dan minder succesvolle. Ploos van Amstel benadrukt dat het heel belangrijk is om bij te blijven met de ontwikkelingen, maar hun automatiseringsheil kunnen middelgrote bedrijven momenteel beter zoeken in minder revolutio-

naire producten als automatische routeplanning dan in satellietnavigatie. Ook hoeven bedrijven pas op Electronic Data Interchange (EDI) over te stappen als er een grote informatieuitwisseling met andere bedrijven plaatsvindt. Ploos van Amstel: 'Ik ga toch ook geen intercom op de vakgroepgang aanleggen als ik gewoon de deur open kan houden!'

Interne vacature

Met het oog op het streven naar een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Bij de Vakgroep Bedrijfseconomie en Marketing van de faculteit Technologie Management, bestaat een vacature voor een:

Universitair (Hoofd-)Docent (M/V)

V33172

Taken:

- ontwikkelen en verzorgen van onderwijs in de bedrijfseconomie, zowel voor studenten van de opleiding Technische Bedrijfskunde, als voor studenten van andere faculteiten en cursisten van de Ontwerpopleidingen;
- verrichten van onderzoek binnen het programma van het onderzoeksinstituut BETA;
- bijdragen leveren aan Master-cursussen en seminars voor het bedrijfsle-

ven binnen het kader van de TSM Business School waarin de faculteit participeert.

Gevraagd:

Voor de functie komen in aanmerking bedrijfseconomen en bedrijfskundigen met ervaring in het bedrijfseconomisch onderwijs en onderzoekdeskundigheid blijkend uit een proefschrift en internationale publikaties op het vakgebied Management Accounting.

Aanstelling:

De aanstelling geschiedt in tijdelijke dienst voor een proeftijd van ten hoogste 2 jaar. Na één jaar vindt een evaluatie plaats.

Salaries:

Het salaris is afhankelijk van leeftijd en ervaring.

Inlichtingen:

Betreffende de functie: prof.dr. J. Theeuwes RA, tel. 3730, b.g.g. 3841. Overige informatie: ir. F. Mientjes, personeelsadviseur, tel. 4979.

Hoe te reageren:

Uw schriftelijke sollicitaties kunt u binnen een week na publikatie richten aan de heer L. de Kort, directeur beheer faculteit Technologie Management, onder vermelding van het vacaturnummer V33172.

Buitenlandse Zaken

Hongarije verschilt niet veel van Nederland

Is Oost-Europa werkelijk zo achtergebleven, als de westerse media maar al te graag melden? We stellen deze vraag aan de Hongaar Zsolt (spreek uit: Zjoelt) Kovacs. Volgens hem is

dit zeker niet het geval. Hij ziet weinig verschillen tussen zijn moederland en Nederland. Zo'n tien jaar terug was dit anders, maar na de turbulente ontwikkelingen in het Oostblok, is Honga-

rije veel democratischer geworden. Deze ontwikkeling begon al eind jaren '80. Het IJzeren Gordijn was niet langer hermetisch gesloten. Het bezoeken van een West-Europees land was voor burgers zon-

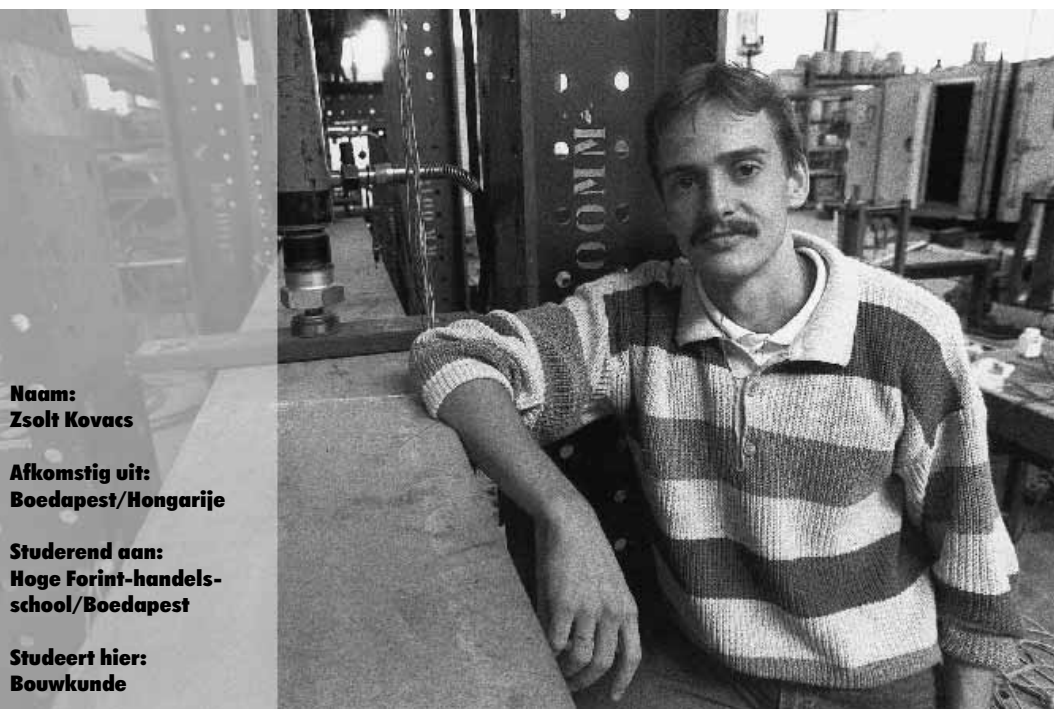
der criminele achtergronden mogelijk geworden. Een verblijf in het buitenland voor een langere periode was echter nog niet haalbaar.

Gelukkig is dit veranderd. Studenten of stage lopen in het buitenland is nu wel mogelijk, het kost alleen nog veel moeite om het allemaal te regelen. Na ruim een jaar en een aantal brieven naar het ministerie kreeg Zsolt uiteindelijk een beurs op basis van een samenwerkingsovereenkomst tussen Hongarije en Nederland. Deze overeenkomst maakt het voor Hongaren mogelijk om in Nederland wetenschappelijk onderzoek te doen.

Zsolt ziet op de TUE modernere machines dan in Hongarije voorhanden zijn. Volgens hem komt dit doordat de Hongaarse universiteiten de laatste jaren voornamelijk in computersystemen geïnvesteerd hebben. De kosten hiervan waren zo hoog, dat er geen geld

meer was om te investeren in het machinepark van de universiteiten.

De opleidingen aan de TUE zijn naar zijn mening sterk op de praktijk gericht. Dit beeld kan echter vertekend zijn, omdat Zsolt het merendeel van de tijd in praktijkruimtes actief is. Hij vindt het erg fijn dat de meeste Nederlanders Engels spreken. Om zich nog beter te kunnen redden, is hij begonnen met Nederlandse les. Hij hoopt spoedig het Nederlands helemaal onder de knie te hebben. Sociale contacten heeft Zsolt voornamelijk met andere buitenlandse studenten. Hij is regelmatig te vinden op bijeenkomsten van IRCE (IAESTE Reception Committee Eindhoven). Op een 'pancake-party' heeft hij laatst iedereen laten smullen van een overheerlijke, zoete, Hongaarse pannekoeken.

Naam:
Zsolt Kovacs

Afkomstig uit:
Boedapest/Hongarije

Studerend aan:
Hoge Forint-handelschool/Boedapest

Studeert hier:
Bouwkunde

In de rubriek 'Buitenlandse Zaken' interviewt Moniek Stoffele elke week een buitenlandse student of studente die voor enige tijd aan de TUE verbonden is.

Nuis hekelt krampachtige benadering differentiatie

De handen van staatssecretaris Nuis jeuken. Tegen alle vooroordelen en verwijten in zou hij zelf wel eens een curriculum willen maken voor een driejarige universitaire opleiding. Want het kan lukken. Zoals hij ook gelooft in het wel-slagen van het project-studeerbaarheid. 'Als het onderwijs niet beter wordt, zullen studenten hun mond zeker open-trekken. Zo bang zijn ze nou ook weer niet.'

scholing, leeftijd en ervaring? En er zijn op veel plaatsen in het hbo al kortere opleidingen voor mbo-ers en vwo-ers? 'Zo simpel is het.'

Academische houding

De universiteiten hebben nog geen driejarige opleidingen. Lopen zij niet een groot risico als zij daarmee gaan

toetsen. Hoe vaak komen studenten niet in de meest onverwachte banen terecht?'

Militairen

Durven studenten de traditionele vierjarige studies links te laten liggen? Nuis: 'Er zullen in het begin avonturiers op af komen. Studenten

handen jeuken om bijvoorbeeld voor sociale wetenschappen een curriculum te ontwikkelen. Daar heb je tien verschillende opleidingen voor ongeveer hetzelfde. Het zou voor hen wel eens heel nuttig kunnen zijn als zij opgaan in een soort basis-introductie in de sociale wetenschappen. Zoiets als in Utrecht.' 'Bij Letteren is het iets ingewikkelder. Als je ziet waar die studenten terecht komen. Dat is een enorme 'range' aan beroepen. Daaraan zie je ook dat je een heleboel interessante dingen kunt doen in drie jaar. Want achteraf blijkt dat ze lang niet alles uit hun studie nodig hebben.'

Studeerbaarheid

Hoe selectief wordt de vervolgo-pleiding?

Nuis: 'Dat kan meevallen, hoor. Laten we eens over de manchet rekenen: de overheid betaalt de universiteiten ook in de toekomst op basis van vierjarige opleidingen. Dat verandert niet. Dan kun je de helft van de groep drie jaar laten studeren, en de andere helft vijf jaar. Omdat veel studenten niet langer dan drie jaar 'willen', kan de selectie beperkt blijven. Misschien doet dat bloedbad zich helemaal niet voor.'

U garandeert dat de waarde van diploma's in het hoger onderwijs niet zal dalen. Cruciaal daarvoor is volgens u dat het onderwijs overal studeerbaar wordt. Maar het zogenaamde akkoord over studeerbaarheid is van alle kanten bekritiseerd. Als er geen geld mee te verdienen was, hadden de universiteiten en hogescholen er nooit mee ingestemd.

Nuis: 'Ik kan me de weerzin wel voorstellen, want er moet diep worden ingegrepen in het onderwijs. Toch ben ik er altijd voorstander van geweest om de aanpak van de studeerbaarheid door te duwen. Anders zijn de studenten weer de klos. Ze krijgen minder studiefinanciering en moeten sneller studeren, en dat kan dan niet.' 'Om geld uit het stimuleringsfonds te krijgen moeten de instellingen op het matje bij de minister. Dat willen ze niet. Maar het is van twee dingen één. Of je wilt een stabiel financieel kader, zoals wij in het HOOP aanbieden, en dan moet er worden onderhandeld over de tegenprestatie. Of je wilt het niet, en dan blijf je worstelen met onvoorspelbaarheden als de schommelingen in de aanmeldingen.'

Meer macht

Is dat een garantie dat het onderwijs werkelijk zo goed wordt als u wilt?

Nuis: 'We staan er als bewindslieden niet alleen voor. De studenten hebben er het grootste belang bij. Ze hoeven niet meteen in opstand te komen als het niet werkt. Studenten krijgen meer macht in de opleidingscommissies. De discussie zal zich veel meer daár, dichtbij de opleiding dus, afspelen. Dat is een kwestie van wennen. Ik denk dat studenten zich daar veel meer zullen laten gelden. Dat ze iets minder zullen praten over de wereld, en iets meer over zichzelf.' 'Studenten hebben dingen ontzettend snel door. Als er iets misloopt, zullen zij zeker hun mond opentrekken. Ook als ze met hun eigen docenten om de tafel zitten. Zo bang zijn ze nou ook weer niet. Er is altijd wel iemand die voor zijn mede-studenten opkomt. Zeker nu ze harder moeten werken.'

Staatssecretaris Nuis is ervan overtuigd dat er behoefte bestaat aan kortere opleidingen. Foto: Bram de Hollander

Nee, mevrouw! De driejarige opleidingen worden géén opleidingen die zich richten op een bepaald beroep.' Hoogst zelden verheft staatssecretaris Nuis zijn stem. Maar vorige week vrijdag, tijdens een persconferentie over het HOOP 1996, was het dan zover. Daar werd hem voor de zoveelste keer voor de voeten geworpen dat driejarige universitaire opleidingen toch nauwelijks kunnen verschillen van hoger-beroepsopleidingen.

Geen selectie

De irritatie van de staatssecretaris is goed verklaarbaar. Hij is er stellig van overtuigd dat een deel van de universitaire studenten gebaat is bij een korte, algemeen vormende opleiding. Maar dan wel een academische, omdat die de studenten de kritische houding bijbrengt die zij in tal van beroepen goed kunnen gebruiken. Zowel de vraag die Nuis tijdens de persconferentie werd gesteld, als zijn reactie demonstreerde dat de visie van de staatssecretaris maar niet wil overkomen. Waarbij Nuis' irritatie vermoedelijk ook werd gevoed door het uitlekken van het HOOP, waarvoor hij de eerst verantwoordelijke bewindsman is. Gretig schreven de kranten op dat er 40.000 studenten minder naar de universiteit mochten, terwijl dat helemaal niet zo is, aldus Nuis. Er komt geen selectie aan de poort, enkele experimenten bij topopleidingen uitgezonderd. Wie het vereiste diploma heeft, mag gaan studeren. Wel zullen er op den duur 40.000 studenten min-

der rondlopen op de universiteiten, maar dat komt omdat zij voortaan sneller zullen studeren, en omdat meer studenten met een bindend advies van de universiteit naar het hbo worden verwezen. Zuchtend vatte Nuis het op de persconferentie nog maar eens samen.

Lange weg

Ook de volgende dag, thuis in Scheveningen, blijkt dat Nuis zich tekort gedaan voelt, om niet te zeggen onheus behandeld. Hij zegt het bijna verontschuldigend, maar zijn bedoeling is duidelijk: 'Ik vind het ook niet helemaal eerlijk dat het hbo klaagt dat het, in tegenstelling tot de universiteiten, niet mag kiezen tussen kortere en langere opleidingen.' 'Wat Nuis bedoelt is: de hogescholen moeten niet zo zeuren. Afgezien van de verplichting om kortere opleidingen te maken komen ze er in het HOOP in feite zonder noemenswaardige kleerscheuren vanaf. Ze hebben het daarom niet moeilijker dan de universiteiten. Die moeten ervoor zorgen dat studenten niet meer in zes jaar, maar in vier jaar afstuderen. Dat zal in de praktijk 'bijzonder moeilijk' worden, weet Nuis. Er is immers nog een lange weg te gaan voordat alle studieprogramma's daar op zijn afgestemd, de docenten niet te vergeten. Dat het hbo driejarige opleidingen moet maken voor mbo-ers en vwo-ers, vindt Nuis helemaal geen onlogische, onuitvoerbare opdracht. Integendeel. Het zou vreemd zijn om te veronderstellen dat zij niet korter kunnen studeren dan havisten. Zij hebben toch een voorsprong? In

experimenteren?

Nuis: 'In het algemeen vind ik dat daar veel te somber over wordt gedaan. Je weet nooit wat het maatschappelijk effect is van een nieuwe opleiding. Of je ermee terecht kan. Het omgekeerde geldt ook. Toen mijn dochter fysiotherapie ging studeren bestond er een schreeuwend tekort aan fysiotherapeuten. Nog voordat zij was afgestudeerd zat de markt overvol.' 'Een universiteit die overweegt om een korte opleiding te beginnen, zal eerst grondig onderzoeken wat de kansen van de afgestudeerden zijn. De Adviescommissie Onderwijsaanbod beoordeelt dat ook. Ik zelf denk dat er zeker mogelijkheden zijn voor de faculteiten sociale wetenschappen, letteren en rechten. Daar kun je studenten in drie jaar best een academische houding bijbrengen en een stevige basis in een vak geven, waarmee ze zich in het bedrijfsleven kunnen storten. Die basis kan meteen de aanloop zijn voor de studenten die naar de vervolgopleiding willen.' 'Ik zou niet durven zeggen hoeveel korte opleidingen er komen, of hoeveel succes ze gaan boeken. Dat kan ook niet. Ik weet niet hoeveel behoefte daar precies aan bestaat. Volgens deskundigen bestaat die behoefte. De commissie Vonhoff zegt het, de Wetenschappelijke Raad voor het Regeeringsbeleid ook. Nou, dan vind ik dat je het moet uitproberen. Lukt het uiteindelijk niet, dan weten we dat. Maar dat vind ik een veel betere benadering dan dat er meteen wordt geprotesteerd dat zulke opleidingen nooit kunnen werken. Dat weten we helemaal niet zolang we het niet in de praktijk

die het wel eens willen proberen. Dan zal blijken of het werkt, of niet. Dat is een risico dat zowel de universiteit als de student heel bewust nemen. Wie aan een korte opleiding begint, kan later niet alsnog overstappen naar de vertrouwde vierjarige opleiding. Dat wordt te duur. Als zo'n driejarige opleiding bijvoorbeeld te zwaar blijkt - want ze worden denk ik heel intensief - ligt het meer voor de hand dat de student kiest voor een simpeler afstudeerrecht binnen de eigen opleiding, of dat hij in het hbo gaat rondkijken.' 'Ik ben er van overtuigd dat er een groep is die drie jaar genoeg vindt, en daarna fluitend de samenleving in stapt. Die willen gewoon niet langer studeren. En verder komen er studenten op af die je kunt vergelijken met een bepaald soort militairen. Types die denken: wat zielig voor mijn kameraden, maar mij zal niets overkomen, als ze te horen krijgen dat er de volgende dag vijf van hun groep zullen sneuvelen.'

Oppervlakkige types

Zullen de studievoorstanders die per se door willen naar de vervolgopleiding zich niet aan die 'oppervlakkige types' storen?

Nuis: 'Die mix is geen probleem! Nu loopt dat toch ook al door elkaar? De meesten vinden dat geen punt. Het lijkt mij zelfs een voordeel. De studievoorstanders kunnen er aan bijdragen dat de driejarige een academische houding ontwikkelen.' 'Het hangt af van het onderwijsprogramma. Het is niet zo moeilijk om dat interessant te maken. Mijn verantwoordelijkheid is het niet, maar m'n

door
Pieter
Evelin
HOP

Didactische scholing nuttig voor alle docenten

Naar aanleiding van klachten van studenten over de kwaliteit van het onderwijs is een cursus 'Didactische vaardigheden voor aio's' ontwikkeld, verplicht voor alle onderwijsgevende aio's. Twee enthousiaste deelnemers aan de onlangs gegeven cursus, Cora Hoskens en Twan Basten, vinden dat zo'n cursus voor alle docenten zijn nut zou hebben.

door
Alice Pillot

Met ingang van dit academisch jaar hebben de faculteiten zich verplicht om aio's die voor het geven van onderwijs worden ingezet, een cursus didactische vaardigheden te laten volgen. De cursus is vooral bedoeld als ondersteuning voor de vierjarige aio's die in hun eerste of tweede programmajaar zitten en nog weinig of geen onderwijs-ervaring hebben. Ir. Piet Noordzij, cursusdocent en werkzaam bij het Centrum van Didactiek van Technische Vakken, heeft deze cursus nu twee keer gegeven. 'We willen de aio's die nog aan het begin van hun les-activiteiten staan, gericht ondersteuning geven. Daardoor kan veel tijd bespaard worden en verbetert de effectiviteit van hun onderwijs.'

Afwisseling

Ir. Cora Hoskens, als oio bij de vakgroep Informatica bezig aan haar tweede jaar, heeft meegedaan aan de onlangs afgesloten cursus. Samen met ir. Twan Basten, aio bij dezelfde vakgroep, had zij in het voorjaar al een werkcollege verzorgd. Toch zegt Hoskens veel opgestoken te hebben van de cursus, juist doordat ze al bij het geven van onderwijs betrokken is geweest: 'Als je meteen begint met een didactische cursus, denk je zelf minder na over de aanpak. Nu zie je veel beter wat goed en wat fout is gegaan en waarom. Je leert op deze manier meer van de cursus. Vorig jaar hebben we te veel klassikaal gewerkt, we willen dit jaar de

studenten meer in kleine groepjes laten werken en pas daarna met de hele groep de uitwerking van de opgaven behandelen.'

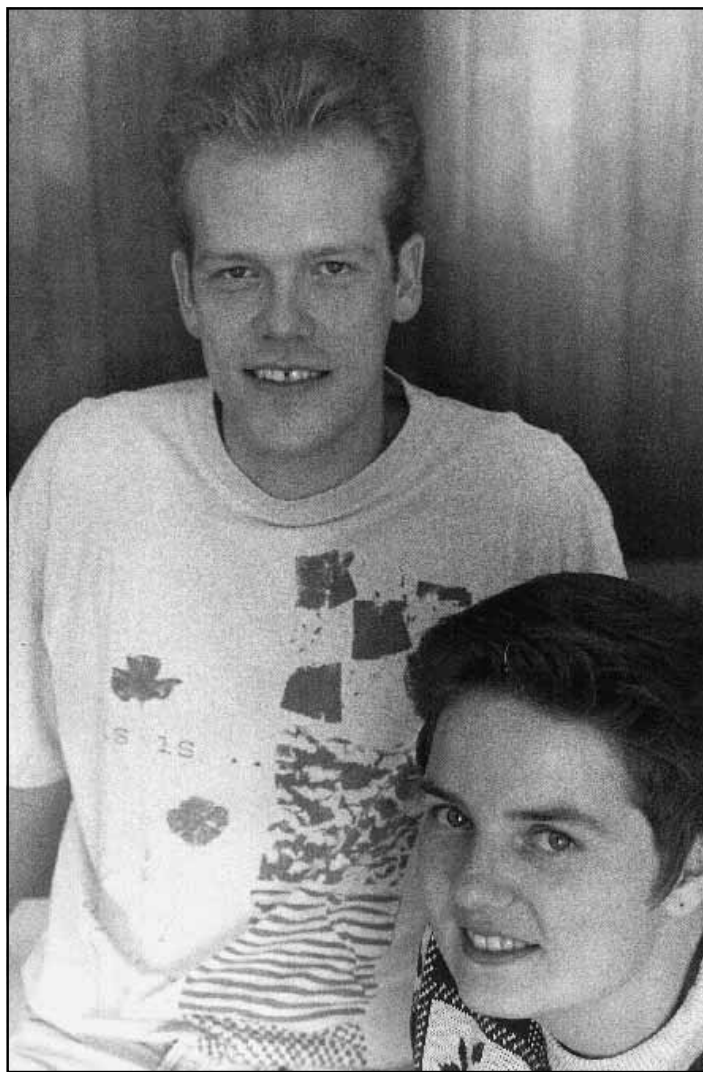
Basten: 'Je staat nu stil bij wat je wilt bereiken, hoe het overkomt, je bent bewuster bezig en dat gaat veel beter. Maar de effectiviteit van deze cursus is natuurlijk wel mede afhankelijk van de samenwerking die je als aio hebt met de docent, in welke mate hij bereid is om over de opzet van de totale leerstof van het vakgebied te praten. Niet alle docenten realiseren zich dat de wijze waarop ze hun contacturen inrichten een keuze is. Of het feit dat een hoorcollege na ongeveer twintig minuten niet meer effectief is, als je de studenten niet even opfrist. Afwisseling, zoals enige zelfwerkzaamheid, stelt de student weer in staat om nieuwe informatie op te nemen. We hebben een heleboel didactische tips in de cursus gekregen, waar veel docenten nog nooit van gehoord lijken te hebben. Het zou goed zijn om voor alle docenten - UD's, UHD's en hoogleraren - didactische scholing verplicht te stellen.'

Overhead-sheets

Deze opmerking sluit wel aan bij hetgeen rector Jack van Lint zei bij gelegenheid van de opening van het academisch jaar, over de noodzaak permanent te sleutelen aan vorm en inhoud van het onderwijs ten behoeve van kwaliteitsverbetering. Van Lint: 'Verplicht stellen van zo'n cursus lijkt me wat te ver gaan, dat zou zijn doel voorbij schieten. De aanleiding voor het geven van deze cursus, waren klachten van studenten over het onderwijs. Het merendeel van die

klachten ging over aio's en student-assistenten, en dan over de meest elementaire zaken van kennisoverdracht. Het antwoord daarop is een korte praktische cursus, die gericht is op didactische vaardigheden en alleen verplicht is voor aio's die een onderwijstaak hebben. Over andere docenten bestonden uiteenlopende klachten, waarvoor we specifieke ondersteuning willen bieden, zoals de nieuwe cursus

*Ir. Twan Basten en ir. Cora Hoskens zeggen veel opgestoken te hebben van de cursus 'Didactische vaardigheden voor aio's'.
Foto: Bram Saeys*

'Werken met de overhead-projector'. Gebleken is dat niet alle docenten zich bij het maken van overhead-sheets voldoende realiseren dat een volgeschreven sheet onleesbaar is, dat het gebruik van verschillende kleuren functioneel moet zijn, hoe je een open te vouwen sheet effectief gebruikt en ga zo maar door.'

Noordzij: 'We proberen ons aanbod zoveel mogelijk op specifieke behoeften af te stemmen. Zo ligt er vanuit de faculteit Bouwkunde de vraag om het onderwijsaanbod van een vakgroep als pakket eens door een didactische bril te bekijken: hoe zijn de onderdelen, zoals colleges en projecten, op elkaar afgestemd, zijn de eisen die aan

de student gesteld worden reëel. Van de huidige aio-cursus kan een variant gemaakt worden, gericht op practicumbegeleiding. Of toegespitst op het onderwijs van één faculteit.'

Evaluatie

Hoskens: 'De huidige opzet is vrij breed, waardoor je er iets aan hebt in allerlei situaties waarbij je informatie wilt overdragen. Zelfs bij het schrijven van artikelen. Als aio heb je er veel aan als je naast je onderzoek ook onderwijs geeft. In de vakgroep Informatica wordt iedereen bij het onderwijs betrokken, ook de oio's. Daarbij wordt er vanuit gegaan dat het voor iedere onderzoeker van belang is ervaring te hebben in het overdragen van kennis. Tenslotte zal iedereen die aan de universiteit wordt aangesteld, ermee te maken krijgen.' Van Lint: 'Daar is inderdaad veel voor te zeggen. Bij buitenlandse universiteiten krijgen post-doc's ook altijd een onderwijstaak. Als promotor wordt aan je gevraagd een aanbevelingsbrief te schrijven voor een aanstelling bij zo'n universiteit. Het is gênant als je dan over de onderwijs-kwaliteiten niets kunt vermelden. Vanuit deze optiek zouden de faculteiten die de aio's en oio's helemaal niet inschakelen bij het onderwijs, de situatie nog eens kunnen heroverwegen.'

Drs. Anneloes Meijnders, aio bij TEMA en penningmeester van het AiOOE (het aio-overleg van de TUE), staat positief tegenover het onderwijs geven door aio's en oio's. Meijnders: 'Uit een in 1993 onder aio's gehouden enquête blijkt dat onderwijs geven veel tijd kost. Toch vindt men het wel nuttig, vooral als er een relatie met het eigen onderzoek is. Zo'n didactische cursus is op zich een goede zaak, per aio zou echter bekeken moeten worden of het nodig is. Met name moet de cursus niet te laat in het traject zitten, als de aio al bijna klaar is. En er moet een evaluatie komen om het effect van de cursus na te gaan. Daar zou het AiOOE heel goed een rol in kunnen spelen.' Van Lint: 'Zo'n evaluatie lijkt me geen slecht idee. Het is ook voor de faculteiten van belang te weten of de cursus effectief is. En we moeten niet vergeten de studenten daarbij te betrekken, zij zijn tenslotte degenen die het probleem gesignaleerd hebben en die uiteindelijk profijt van het verbeterd onderwijs hebben.'

Aanmelding studenten voortaan bij universiteit

door
Pieter Evelein
HOP

Toekomstige studenten schrijven zich niet meer in bij de Informatie Beheer Groep, maar rechtstreeks bij de universiteit of hogeschool van hun voorkeur. Dit

staat in het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan (HOOP). Sinds 1972 melden universitaire studenten zich aan bij de Informatie Beheer Groep (IBG). Vervolgens schrijven zij zich in bij de universiteit van hun voorkeur. Uitzondering vormen de studies waarvoor moet worden geloot. Dat moet landelijk blijven gebeuren, vindt Ritzen. Ritzen wil wel van de centrale aanmelding voor de ove-

rige opleidingen af. Dit systeem staat volgens hem een aantal plannen uit het HOOP in de weg. Kern daarvan is dat de opleidingen in de toekomst meer van elkaar gaan verschillen, en dat het dus nogal wat kan uitmaken of een student bij de ene universiteit gaat studeren of de andere.

Als concrete argumenten noemt Ritzen in het HOOP het 'inschrijfadvisie aan studenten', de

mogelijkheid voor een opleiding om een beperkt aantal nieuwe studenten toe te laten als er voor hen geen werk is ('capaciteitsbeleid') en ook de beoordeling van de geschiktheid van de vooropleiding. Tenslotte is een rechtstreekse inschrijving bij de universiteit gewenst, omdat een beperkt aantal topopleidingen mogen gaan experimenteren met selectie aan de poort. Alleen zeer slimme studenten worden dan toegelaten. Ritzen wil de aanmelding voor hbo-studies op dezelfde wijze veranderen. Voor het hbo betekent de rechtstreekse inschrijving een terugkeer naar het systeem dat twee jaar geleden werd afgeschaft. De reden daarvoor was juist dat de

hogescholen verschillende eisen stelden aan de nieuwe studenten. Minister Ritzen vond dat ongewenst. Overigens bestaat de kans dat studenten die zijn ingeloot voor een 'fixus-opleiding', zoals geneeskunde, in de toekomst met elkaar van plaats mogen ruilen. De rechter gaf onlangs drie studenten geneeskunde uit Nijmegen, Utrecht en Leiden gelijk, nadat de IBG hun verzoek om te ruilen had afgewezen. De IBG werkt daar nooit aan mee. Kamerlid J. Jorritsma van D66 heeft minister Ritzen gevraagd wat de consequenties zijn van de rechterlijke uitspraak.

'Rook in je hoofd': verhalen vertellen om te overleven

'Jij hebt rook in je hoofd en zand in je kuiten', zegt iemand tegen Eva Luna, de hoofdperson van de nieuwe Plaza Futura-werkplaatsproductie 'Rook in je hoofd'.

Het stuk is gebaseerd op de roman van de Zuid Amerikaanse schrijfster Isabel Allende en gaat vandaag, 21 september, in première in Plaza Futura. De regie is van Anke Boerstra, die vorig jaar afstudeerde aan de opleiding Drama van de Hogeschool Eindhoven en vorig jaar als actrice te zien was in 'Koning!!', ook een werkplaatsproductie.

'Rook in je hoofd' is de tweede werkplaatsproductie van dit jaar. Regisseuse Boerstra houdt van verhalen vertellen en van 'kaal' toneel; zonder opsmuk, zonder franje. Ze laat graag zien wie de acteurs zijn en wil dat het publiek beseft dat het naar theater zit te kijken. Vandaar een nieuwe houten vloer, zes stoelen en wat attributen. 'Rook in je hoofd' gaat over (moe-

der)liefde, eenzaamheid, idealisme en revolutie in Zuid-Amerika en vooral over afscheid nemen. Ook later weer, want l'histoire se repète. Haar moeder zegt tegen Eva Luna: 'De dood bestaat niet, Eva. Je bent pas dood als je vergeten bent.' Na het overlijden van de moeder houdt Eva zich staande door haar grote levensdrang. Om aan de werkelijkheid zin en betekenis te geven vertelt ze verhalen. Hoe werkelijkheid en ver-

Cultur

haal zich tot elkaar verhouden verduidelijkt een citaat van Eva: 'Als ik niet meer in mijn eigen verhalen geloof, ben ik niets meer.' De première vindt vandaag plaats op 21 september, daarna nog te zien in Plaza op 22 en 23 september en van 27 tot en met 30 september.

21 september '95

Gevarieerde tentoonstelling over auto's bij Galerie JA

Rudy Fuchs, in 1985 nog directeur van het Van Abbemuseum, zei over grote toeschouwersaantallen: 'Het is absoluut niet moeilijk om in dit museum 200.000 mensen per jaar te krijgen. Dan maak je bijvoorbeeld een tentoonstelling van oude auto's.' Of hij daar gelijk in had zullen we nooit weten, in elk geval is het onderwerp auto's bij kunstenaars geen vanzelfsprekendheid. Of het zou het BMW-wrak moeten zijn dat Rob Scholte tentoonstelde, nadat er een aanslag op hem was gepleegd. Toch zijn er kunstenaars die iets rond het onderwerp auto's doen. Hun werk is te zien bij Galerie JA (spreek uit Jee Aa). In alle soorten en maten staan of hangen ze daar: vrachtwagens, race-auto's, Dafjes en Citroëns, Ferrari's, de 'heel lelijke eend'. Datzelfde geldt ook voor de gebruikte materialen en technieken:

reliëfs, etsen, olie- en acrylverf, tekeningen, aquarellen, bronsculpturen, houten schaalmodellen, keramiek of geschilderd op baksteen en te gebruiken als presse-papier. Allerlei stijlen zijn vertegenwoordigd: naïef, abstract en realistisch; komisch en serieus. Speciale aandacht is er voor de Volkswagen *Lightmobile*; een Kever die met 1800 lampjes is versierd. Eef de Graaf brengt heel fraai diepte en hoogte aan in zijn etsen, aangevuld met tekeningen en ook zijn houten reliëfs ogen mooi. In een vitrine staat de eerste Mercedes, die met de hand werd nagemaakt en 24 maal in een gouden bad werd gedoopt. Daarnaast staat het komische keramiek van Lieke Schoonemann met titels als 'Non Mobile' en 'Big op vakantie', die zo in animatiefilms gebruikt kunnen worden. Galerie JA (Rielsedijk 22) vertoont niet de Kunst die Fuchs voor ogen staat, het is wel een leuke

tentoonstelling voor autoliefhebbers. Open op vrijdag, zaterdag en zondag, van 11.00 tot 17.00 uur; nog tot 1 oktober.

De Volkswagen 'Lightmobile' van de Amerikaanse Nederlander Eric Staller: versierd met 1800 lampjes. Foto: Galerie JA

AGENDA

Studium Generale

Donderdag 21 september
Extra filmcollege van Joost Raessens over Violence in de moderne film. Rekencentrum, CZ 2; 20.00 uur.

Maandag 25 september
Zie pagina 2 voor SG-Aktueel

Dinsdag 26 september
Paulien van der Lely leest verhaaltjes van Toon Tellegen voor va. 12.45 uur, Heronhal, HG.

Woensdag 27 september
Horn of Plenty maakt brutale, smerige, aardse, soms agressieve, dansbare muziek. Met name het blazerscollectief staat als een huis, zoals in de Studio Sport-tune. Heronhal, va. 12.00 uur, HG.

Donderdag 28 september
Téka speelt nauwelijks 'aangetaste' muziek van het Hongaarse platteland, met meeslepende, ontroerende zang, sinistere violen en knorrende strijkbass. In Nederland nog amper bekend. Heronhal, va. 12.45 uur, HG.

Tentoonstellingen

Tot 2 oktober
Erika Veld exposeert in de bibliotheek van Bouwkunde (vloer 4, HG). In de KSA-ruimte (vloer 4, HG) is de selectie te zien van afstudeerwerk van studenten voor de landelijke Archiprix.

Tot 3 oktober
'35 Jaar Grafisch Ontwerpen' geeft een overzicht van het werk van Wim de Valk. In de hal van het hoofdgebouw.

Donderdag 21 september
Première van 'Rook in je hoofd'. Een Plaza werkplaatsproductie van naar het boek 'Eva Luna' van Isabel Allende.

Begin van de serie 'Wereldmuziek' in het Muziekcentrum met het Tuva Ensemble (Zuid-Siberië).

Popavond bij De Effenaar met optredens van Balter Space (Nieuw-Zeeland), Helium (USA) en Railroad Jerk (USA).

Vrijdag 22 september
Concert van The Apemen (Tilburg) en

The Treble Spankers (Amsterdam) bij De Effenaar.

Cabaret van 'Niet uit het raam'; Stadschouwburg.

Zondag 24 september
Blues van Sue Foley (gitaar en vocals) and Band in het Muziekcentrum.

De coverband BLOQ speelt in Kaffee de Groot onbekend(er) werk van bekende groepen.

Maandag 25 september
100 jaar film/Plaza Futura: Les règles du jeu' van Jean Renoir, uit 1939.

Woensdag 27 september
Les Ballets Contemporaine de la Belgique brengt 'La tristeza Complice (Stadschouwburg): ballet op de barokmuziek van Purcell, uitgevoerd door een accordeonorkest Muziek van Lod.

Batman TV-Cyclus (USA 1966-1968) in De Effenaar met: 'The darn Catwomen'; 'The Sport of Penguins' en 'The Jokers Flying Saucer'.

Open dag Centrum v/d Kunsten oa. met demonstraties van computeranimaties.

Blues en wereldmuziek in het Muziekcentrum

Het Muziekcentrum Frits Philips start met twee series premières. De eerste serie is getiteld 'Wereldmuziek', de tweede 'I've got the blues'. Op donderdag 21 september speelt in het Muziekcentrum het Tuva Ensemble, afkomstig uit de republiek Tuva in Zuid-Siberië. Kenmerkend voor hun muziek, die nauwelijks door invloeden van buitenaf is beïnvloed, is de keelzang- en boventoontekeningen. Net als de Tibetaanse en Nepalese monniken kunnen ze onafhankelijk van de grondto-

nen ook de hoge boventonen zingen, zodat ze twee klanken tegelijk produceren. Ze begeleiden zichzelf op gygl (hun variant van de viool), de doshpulur (een soort fretloze banjo) en de mondharp. Wordt dat laatste instrument bij ons gebruikt bij komisch bedoelde muziek, in Tuva is het een volwassen instrument. Op 24 september komt de Canadese bluesgitariste en -zangeres Sue Foley met haar band naar Eindhoven. Ze trok in 1992 naar Austin (Texas) voor haar debuut-cd 'Young Girl Blues', waarop de country blues overheerst. Op haar nieuwe cd 'Without a warning' blijkt ze een opmerkelijke songschrijfster en vertolkster van bluesklassiekers.

Verkiezing faculteitsraad Technologie Management

Voor de faculteitsraad zijn de volgende aantallen zetels beschikbaar:

Wetenschappelijk Personeel: 6
Ondersteunend en Beheerspersoneel: 2
Studenten: 4

De zittingstermijn van het wetenschappelijk personeel en het ondersteunend en beheerspersoneel in de faculteitsraad eindigt op 1 juli 1997. De zittingstermijn van de studenten in de faculteitsraad eindigt op 1 juli 1996.

Dinsdag 19 september heeft het Centraal Stembureau de uitslag van de verkiezingen van de faculteitsraad bekend gemaakt in een openbare zitting. Het procesverbaal van de uitslagbepaling van de stemming voor de verkiezing van de leden voor de

faculteitsraad ligt van woensdag 20 september t/m dinsdag 26 september 1995 ter inzage bij het Centraal Stembureau.

Tijdens de hiervoor genoemde termijn kan beroep worden ingesteld tegen het besluit van het Centraal Stembureau mbt de uitslag van de verkiezingen door ieder lid van de faculteitsgemeenschap.

Het beroep dient schriftelijk te worden ingesteld bij het College van Beroep voor het Wetenschappelijk Onderwijs, Grote Marktstraat 43, 2511 BH 's-Gravenhage.

Het Centraal Stembureau is gevestigd in het bestuursgebouw, kamer 3.03, tst. 2133.

Door het terugtreden van drie leden van de DC Bibliotheek is het voor die commissie vastgestelde aantal leden tot minder dan tweederde van de voor deze commissie vastgestelde aantal leden, gedaald, zodat voor deze commissie een tussentijdse verkiezing wordt gehouden.

Deze verkiezing vindt plaats volgens een lijststelsel. Het Kiesreglement Dienstcommissies TUE 1991 zal voor deze verkiezing nog van toepassing zijn. De zittingstermijn van de leden eindigt op 1 juli 1996.

Voor de verkiezing van de leden van de dienstcommissie Bibliotheek wordt het kiezersregister ter inzage gelegd van vrijdag 22 september t/m donderdag 28 september 1995.

Het kiezersregister is samengesteld

Tussentijdse verkiezing dienstcommissie bibliotheek

aan de hand van de bij de Dienst Personele Zaken aanwezige bestanden van de personeelsgegevens.

Het kan echter voorkomen dat kiesgerechtigde personen of bepaalde gegevens van deze personen, niet, onjuist, of ten onrechte in dit register zijn vermeld.

In dat geval kan men tijdens de hiervoor genoemde periode schriftelijk een verzoek tot verbetering van het kiezersregister indienen bij het Centraal Stembureau met behulp van een formulier dat men bij het kie-

zersregister aantreft. Hierbij dient er rekening mee gehouden te worden dat verzoeken die na 28 september 1995 bij het Centraal Stembureau worden ingediend, niet meer in behandeling genomen kunnen worden. Het is daarom raadzaam om in voorkomende gevallen het desbetreffende formulier uiterlijk op donderdag 28 september persoonlijk af te geven bij het Centraal Stembureau.

Het kiezersregister ligt in de hiervoor genoemde periode van 9.00 tot 17.00 uur ter inzage bij het Centraal Stembureau, BG 3.03.

Het Centraal Stembureau is gevestigd in het BG 3.03; tst. 2133, bgg 2455.

VWO-Voorlichtingsdagen

Naar verwachting bezoeken zo'n 1200 VWO-leerlingen samen met hun ouders de TUE tijdens de voorlichtingsdagen op maandag 16 en dinsdag 17 oktober. Studeren aan de TUE en de opleidingsmogelijkheden vormen de hoofdmoot van het programma. In de pauze van 12.00 tot 14.00 uur is er een uitgebreide informatiemarkt over het studentenleven in Eindhoven. Wie mee wil doen aan de informatiemarkt, die gehouden wordt in het Provisorium, kan contact opnemen met Hannie Horvath, tst. 4848.

Ondernemen en technologie

Onder de titel 'Ondernemen en technologie' bieden de TUE, de Kamer van Koophandel, het Innovatiecentrum, de Brabants-Zeeuwse Werkgeversvereniging en het World Trade Centre Eindhoven mensen uit het bedrijfsleven een serie lezingen. Donderdag 28 september spreekt prof.ir. R. van der Hoorn van de faculteit Werktuigbouwkunde over integraal ontwerpen en industriële vormgeving. WTCE, Bogert 1, aanvang 17.00 uur. Bel voor aanmeldingen tel. 653653.

Stoomcursus Chi Gong

Xiang Zhong Meng, M.Sc. een promovendus bij de faculteit Elektrotechniek, geeft al meer dan een jaar de cursus Tai Chi Chuan. Nu is er tevens de mogelijkheid om -uniek en eenmalig voor Nederland- een cursus Chi Gong (uit te spreken als tsji goeng) te volgen bij een gekwalificeerde Master. Chi Gong is de pijler van de traditionele geneeskunst en is gericht op de bevordering van de gezondheid door het activeren van de Chi (=levensenergie). Chi Gong heeft een goede werking als medische therapie tegen hoofdpijn en slapeloosheid. De cursus duurt een week en vindt plaats van maandag 9 tot en met vrijdag 13 oktober, van 17.30 tot 19.00 uur, in de Posthumuszaal van het bestuursgebouw. De kosten voor deelname bedragen fl. 75,-. Maximaal kunnen 25 mensen deelnemen. Voor inlichtingen en/of inschrijvingen: Joost van den Brekel, BG 1.49, tst. 2007.

Faculteitsberichten

Faculteitsberichten donderdagmiddag voor 15.00, uur op floppy disk, via bureau onderwijs, bij Cursor inleveren. De berichten worden maar één keer geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt éénmaal volledig en vervolgens alleen met verwijzing geplaatst. Samenvattingen langer dan tien regels worden geweigerd.

ALLE FACULTEITEN

Wijzigingen collegerooster herfst 1995/1996

Wsk 1.1	do 3+4e u	2Z240 DBH433	wordt DBH206
Inf 1.1	do 3+4e u	2M000 DBH433	wordt DBH206
T	2.1 do 3+4e u	6N010 DBH206	wordt DBH433
E	3.1 vr 1+2+3e u	5P030 EL001	wordt:5+6+7e u EH829
B	4.1 vr 3+4e u	7P650 HG1126	wordt Cycl0106
Keuze PP-fase	di 5+6+7e u	2W301 HG696	wordt: vr 1+2+3e u WS-121, maar 29/9 NP17

Herkansing tentamen Spaans I en II (0T401 en 0T411)

Dit vindt plaats op 25 september van 13.30 tot 16.00 uur in het lespracticum NP 29, Pav. Opgeven bij het secretariaat Taal en Techniek, TEMA 0.39.

Lezing Fluid Dynamics

In het kader van de 'Seminar on Fluid Dynamics, Transport Phenomena and Condensed Matter Physics' geeft dr. F. Leermakers van de Landbouwniversiteit Wageningen donderdag 5 oktober, om 16.00 uur een lezing over 'Polymer adsorption and wetting'. Gebouw W&S, collegezaal -1.20.

Stevin Colloquium Glas en Keramiek

Donderdag 26 oktober, Pav. zaal P4, van 13.30 tot 16.30 uur:

- dr.ir. R. Beerens (TNO-TPD) ('Simulatie van glassmeltprocessen middels mathematische modellering');
- ir. S. de Snoo ('Simulatie van een bewegend contact van viskeus materiaal in een mal');
- ir. M. van Gils (TNO-CTK) ('Modellen voor breuk in semi-brosse materialen');
- dr.ir. L. Dortmans (TNO-CTK) ('Temperatuur, spanning en breuk in keramische transformator-kernen').

Inlichtingen: dr. E. Kaasschieter, HG 8.37, tst. 2804/2753, e-mail: stevin@tue.nl

Rekencentrum Cursussen/oktober

Cursusnr.	Naam	Data
320	Het gebruik van UNIX	27 oktober, 3, 10 november
331	MS-DOS voor beginners	24-26 oktober (ochtenden)
437	AUTOCAD 3D	31 oktober, 7 november
441	WP 6.0 voor DOS(basis)	17-20 oktober (ochtenden)
444	WP 6.0 voor Windows(basis)	25-27 oktober (ochtenden)
449	LaTeX	23-27 oktober (ochtenden)
455	Quattro Pro (basis)	10-13 oktober (ochtenden)
520	Het maken van WWW-pagina's	11-13 oktober (ochtenden)

Inschrijven kan alleen door een volledig ingevuld en ondertekend inschrijfformulier (in tweevoud) in te leveren bij het Cursusbureau (portiersloge Rekencentrum). Meer informatie staat het cursusboekje dat evenals de inschrijfformulieren bij het Cursusbureau gratis is af te halen.

Colloquium Werktuigbouwkunde

- dr.ir. R. Meijer, Stirling Thermal Motors Inc. USA ('De ontwikkeling van de Stirlingmotor: waarom duurt het zo lang?') donderdag 5 oktober, 16.00-17.00 uur, collegezaal W-Hoog.

Informatie: Harry van Leeuwen, WH 4-111, tst. 3063.

Samenvatting:

De ontwikkeling van de vroegere 'moderne' hete-luchtmotor, nu Stirlingmotor genoemd, begon reeds in 1938 bij de NV Philips. Helaas wordt deze nieuwe motor, ondanks zijn milieuvriendelijke eigenschappen, niet geaccepteerd als hij ook niet economisch voordeliger is dan de bestaande moderne Otto- en Dieselmotor. Het aantal ingenieursjaren dat met de ontwikkeling van de Stirlingmotor is gemoeid, is vergeleken met dat van bestaande motoren, bijzonder klein. Als een bepaalde Stirlingmotor door de markt geaccepteerd wordt zal er een ontwikkeling ontstaan zoals bij de bestaande motoren. In deze presentatie vooral de technische problemen die tijdens de ontwikkeling van de Stirlingmotor bij Stirling Thermal Motors, Inc., USA, optraden.

TECHNISCHE BEDRIJFSKUNDE

Methoden van Empirisch Onderzoek (1F180)

Het enquêtepracticum maakt deel uit van 1F180.

Op 26 september van 12.45-13.15 uur vindt de instaptoets voor het practicum plaats.

De verplichte stof voor deze toets bestaat uit:

- J.F. Bartelds e.a. (1989), Enquêteeren. Groningen: Wolters Noordhoff.
- Syllabus Enquêtepracticum (1995). Syllabus no 1258.

Aanwezigheid tijdens de practicummiddagen (zie rooster) is verplicht. Wisselen van middag na de eerste middag is niet mogelijk. Wisselen van middag vóór aanvang van het practicum kan alleen dmv opgave van twee namen van de personen die wisselen bij het publicatiebord bij het vakgroepssecretariaat vakgroep T&A (pav. U-13). Uitgebreide informatie in de syllabus. Sheets van de colleges, inclusief de inleiding enquêtepracticum, tijdens de colleges verkrijgbaar en op het vakgroepssecretariaat ORS. Coördinerend docent enquêtepracticum: ir. J. Loeffen. Coördinerend docent 1F180: dr. L. Dijkstra.

Goederenstroombeheersing (1C120)

Om studenten te begeleiden bij de instructies behorend bij dit vak is weer een aantal student-assistenten nodig. Kandidaten dienen het vak al te hebben behaald. Inschrijven kan op het mededelingenbord van de F-vleugel. Nadere informatie kan worden verkregen bij het secretariaat van de vakgroep LBS, tst. 2247.

Wijziging rooster keuzecolleges

Informatiebeleid (1B090):

Vrijdag 13-10-95 en 20-10-95, 1e t/m 4e uur, zaal NP17

Maandag 14-10-95 en dinsdag 15-10-95, 1e t/m 4e uur, zaal U46

Human factors in safety and reliability (1J180)

The first meeting of this course on Safety Management will be held on Monday September 18, 2nd, 3rd, and 4th lecture hour in Pav. U-46.

The literature for this course may then be purchased for fl. 25,-. Those students who did not register in June already for this course are advised to attend this first meeting too; we will decide then if they may join anyway, or if they should follow the course in Spring 1996.

Vacatures

Industria zoekt studenten voor de organisatie van het Weekend Management Vaardigheden, het DIES-symposium op donderdag 14 december, het FSE-feest in april 1996 en voor Industria op Internet. Voor het blad Scope zoekt Industria een redactie-lid. De tijdsbesteding bedraagt gemiddeld 2 uur per week.

Industria is bereikbaar op tst. 2935, of in A-22.

BCI Beursspel

De Beleggingsstudie Club Industria organiseert een beursspel voor studenten en medewerkers. Het spel start 25 september en duurt 6 weken. Cursor publiceert wekelijks de top-tien van beste beleggers. Deelnamekosten zijn fl. 2,50. Inschrijven bij Industria.

Bibliotheekinstructie 'Methodisch Literatuuronderzoek'

Deze voor BDK studenten verplichte bibliotheekinstructie, bestemd voor studenten in de eindfase van hun studie, en voor AIO'ers wordt gegeven van 9.30-12.30 uur op:

vrijdag 6 oktober, woensdag 8 november, vrijdag 8 december. De instructie wordt gegeven in de cursusrimte van de bibliotheek in HG 0. Inschrijven bij de balie van de bibliotheek TBM (Pav. NP 19)

Practicum Groepsproject (1P024)

Studenten die hiermee willen starten in januari 1996 en (bijna) voldoen aan de toelatingseis (P), worden verzocht zich in te schrijven bij Ilonka van de Ven, Bureau Stages en Internationalisatie, Pav. A8A, tussen 8.30 uur en 12.30 uur.

Inschrijvingen zijn mogelijk tot en met 10 november!

WISKUNDE EN INFORMATICA

PP-Colloquium Wiskunde

- dr. A. Nijst ('Afstuderen in de Wiskunde'), woensdag 27 september, van 10.45-11.30 uur, HG 6.96.

Gesproken zal worden over de verschillende mogelijkheden om in de Wiskunde af te studeren. Ook komen verschillende mogelijke tweede-fase-opleidingen als vervolg op een doctoraal examen Wiskundig Ingenieur aan bod.

TECHNISCHE NATUURKUNDE

College Dataverwerking en -verwerking (3B500)

Dit zou gegeven worden op vrijdag 29 september door docent prof.dr.ir. K. Kopinga, maar verschuift naar de inhaalweek (week 46).

Eerstejaars Natuurkunde-practicum (3A003)

Degenen die hieraan wensen deel te nemen, dienen deelgenomen te hebben aan het tentamen Verwerking Waarnemingsresultaten op dinsdag 10 oktober.

Verwerking Waarnemingsresultaten (3A100)

It tot wat er in de Studiegids en/of het dictaat (3479) vermeld staat voor dit vak, zal er geen toets worden afgenomen, maar enkel een tentamen op dinsdag 10 oktober en daarbij is het gebruik van eigen aantekeningen niet toegestaan.

WERKTUIGBOUWKUNDE

Afstudeervoordrachten

- R.H.G. Rikken ('Optimization of mechanical and aerodynamic structures using global and mid-range approximation methods') vrijdag 22 september, om 9.30 uur, W-hoog 0.05. Afstudeerdocent: prof.dr.ir. D. van Campen
- L.P.A.M. Janssen ('De vervaardiging van een uitwendig gasdicht staalvlies bij gekromde geboorde tunnels') vrijdag 22 september, om 13.30 uur, W-hoog 1.102. Afstudeerdocent: prof.dr.ir. R. van den Hoorn
- C.J. Verspaandonk ('Robus design. The learning organisation') vrijdag 22 september, 15.30 uur, W-hoog. Afstudeerdocent: prof.dr.ir. A. Brombacher
- M.D. van Ree ('System effectiveness study present and future Groningen clusters using SPARC') maandag 25 september, om 16.00 uur, W-hoog 1.102. Afstudeerdocent: prof.dr.ir. A. Brombacher
- N.C.P.J. Geerts ('Linear Dynamic Analysis of Rotorsystems with Gas Bearings') woensdag 27 september, om 14.00 uur, W-hoog 0.05. Afstudeerdocent: prof.dr.ir. E. Muijderman
- G. Evers ('Theoretische analyse van luchtdemping') woensdag 27 september, om 14.00 uur, Monroe Belgium NV. Afstudeerdocent: Prof.dr. ir. R. Kriens
- G.W. Sars ('Opzet meetprotokol tbv software correctie bij produktiemachines') donderdag 28 september, om 9.00 uur, W-hoog 1.102. Afstudeerdocent: prof.dr.ir. P. Schellekens

De Enge Buren op bezoek in de Bruine Heer

Het engheidsgehalte van De Enge Buren viel mee, prettig gestoord waren ze zeker. Op uitnodiging van Studium Generale speelden ze in de Bruine Heer in hoog tempo parodieën op Nederlandse toppers uit vervlogen tijden: 'Wil je niet, wil je wel', 'Grote wasjes, kleine wasjes', 'Dr. Bernard'; een knappe muzikale act rond een stotterende en te langzaam draaiende pick-up bij Doe Maar's 'Doris Day' en een hip-hop act rond Conny van den Bos. Na de motor-act 'Parijs-Dakar' volgde een medley van Afrikaanse muziek, met een opmerkelijke rol door de djembe, zoals op bijgaande foto te zien is.

Foto: Christian Köhler/
Dekate Mousa

Studie Beurs '95

Studie Beurs '95, het studiekeuze-evenement van Nederland wordt gehouden van donderdag 5 tot en met zaterdag 7 oktober. Ditmaal niet zoals tweemaal eerder in Den Haag, maar in de Jaarbeurs in Utrecht. Deze beurs geeft een overzicht van het onderwijsaanbod in binnen- en buitenland. Daarnaast wordt er in het Study Abroad Paviljoen informatie door buitenlandse onderwijsinstellingen uit ruim dertig landen verstrekt. De openingstijd op donderdag en zaterdag is van 9.30 tot 16.30 uur. Vrijdag 6 oktober kan de beurs tot 19.30 uur bezocht worden. De toegangsprijs bedraagt fl. 8,-. Het Studie Beurs Rail-idee van de NS geeft een korting van 25 procent.

- A.B.M. Theunissen ('Modelvorming van de heat release bij medium speed dieselmotoren') donderdag 28 september, om 13.30 uur, W-hoog 4.14. Afstudeerdocent: prof.dr.ir. A. van Steenhoven

Alv Simon Stevin

Donderdag 21 september houdt het 38e bestuur der WSV Simon Stevin haar 7e Algemene Leden Vergadering. W-hoog 3A.08. Aanvang: 20.00 uur.

uur in de collegezaal van T-Laag een voorlichtingsbijeenkomst. Aansluitend bestaat er de mogelijkheid om zich in te schrijven. De aanmeldingstermijn sluit 6 oktober.

Colloquium 1995-1996/Nummer 3

Korte voordrachten over praktisch werk in chemische bedrijven op dinsdag 26 september, om 12.45 uur in de Collegezaal T-laag.

- J. Ravestijn ('De werking en toepassing van Kaminsky/Ewen type katalysatoren') AKZO Nobel, Dobbs Ferry, USA.
- J. van de Meerakker ('Potential precoat precursors') Philips Lighting Lamps 1, Eindhoven.
- H. Wilderbeek ('Developing antistatic grades of Delrin') Du Pont de Nemours International SA, Genève Zwitserland.
- J. Dekker ('Post Denitrification by means of a DynaSand Filter') KSLA, Amsterdam/Deutsche Shell AG KÖLN, Godorf.

Repetitie bij drs. A. Vervoorn: donderdag 21 september, om 14.00 uur in het TEMA-gebouw, 0.12. Aanmelden en eventuele berichten van verhindering aan: P. de Greef, Bureau studentenadministratie SH 01.07, tst. 3004.

Colloquium 1995-1996/Nummer 4

Korte voordrachten over praktisch werk in chemische bedrijven op dinsdag 3 oktober, om 12.45 uur, in de Collegezaal T-laag.

- F. Bergman ('Procesoptimalisatie van een batch-proces') DSM Andeno, Venlo.
- R. Roozendaal ('Recycling of PUR-RIM thermosetting elastomers') Polymer Institute, University of Detroit, USA.
- T. Roozendaal ('Klinisch chemische screeningstechnieken voor Feochromocytoom en neuroblastoom') Elkerliek ziekenhuis, Helmond.

Repetitie bij drs. A. Vervoorn op donderdag 28 september om 16.00 uur in het TEMA-gebouw, 0.12. Aanmelden en eventuele berichten van verhindering aan: P. de Greef, Bureau studentenadministratie SH 01.07, tst. 3004.

ELEKTROTECHNIEK EN INFORMATIETECHNIEK

Afstudeervoordrachten

- H.H.P. Scheenen ('Toepassing van het programma REANIPOS voor de betrouwbaarheidsanalyse van het eigenbedrijf van een elektriciteitscentrale') vrijdag 22 september, om 14.00 uur, EEg 2.21.
- R.W.A.H. Busser ('Een diffusie en drift-simulator van thermodynamische curven') maandag 25 september, om 14.00 uur, EH 3.13.

Stagevoordrachten

- W.H.A. Sluijpers ('De stroomverdeling over een GTS mantel en de invloed van EMC maatregelen toegepast op een secundaire bekabeling') woensdag 27 september, om 14.00 uur, EEg 2.21.
- R.H.J. Grosfeld ('Bepaling frequentie-afhankelijkheid van elastische eigenschappen bij polymeren') woensdag 27 september om 15.00 uur, EEg 2.21.

Elektrische Energietechniek 1 (5J130) en 2 (5K100)

In het nieuwe 5-jarige curriculum wordt het college Elektrische Energietechniek 1 (5J130) met bijbehorend practicum (5J133) verzorgd in trimester 2.3, en het college Elektrische Energietechniek 2 (5K100) met bijbehorend practicum (5K103) in trimester 3.1. Voor het studiejaar 1995/96 geldt de volgende overgangsregeling:

- * Voor studenten die niet overstappen naar het 5-jarige curriculum, en die niet Elektrische Energietechniek 'oude stijl' (5J020) gevolgd hebben, wordt dit college nog eenmaal verzorgd in het herfsttrimester (dit college staat op het rooster vermeld als Elektrische Energietechniek 1 (5J130)).
- * Ook studenten die na het 2e jaar van de 4-jarige opleiding overstappen naar het 3e jaar van de 5-jarige opleiding kunnen dit trimester Elektrische Energietechniek 'oude stijl' volgen. Voor hen geldt dit college vrijstellend voor Elektrische Energietechniek 1 (5J130).
- * Het nieuwe vak Elektrische Energietechniek 1 (5J130) wordt voor het eerst verzorgd in het lentetrimester 1996.
- * Het nieuwe college Elektrische Energietechniek 2 (5K100) wordt voor het eerst verzorgd in het herfsttrimester van 1996 (en niet, zoals de Studiegids meldt, in het huidige herfsttrimester). Voor studenten die het vak Elektrische Energietechniek 1 (5J130) hebben gevolgd, of Elektrische Energietechniek 'oude stijl' (5J020), geldt in het wintertrimester 1995/96 eenmalig de mogelijkheid om het college Hoogspanningstechniek 1 (5P080) te volgen ter vervanging van Energietechniek 2. Studenten die van deze mogelijkheid gebruik willen maken dienen dit kenbaar te maken bij de docent.
- * In het herfsttrimester van het studiejaar 1995/96 wordt nog eenmaal het practicum behorende bij het college Elektrische Energietechniek oude stijl verzorgd. Studenten die in het herfsttrimester dit college volgen, dienen ook aan dit practicum deel te nemen. In het lentetrimester 1996 gaat het nieuwe practicum Elektrische Energietechniek 1 (5J133) van start. Energietechniek 2 (5K103) start in het herfsttrimester van 1996. Nadere informatie: de docenten prof.dr.-ing. Rijanto (Elektrische Energietechniek 1) en dr.ir. Wetzter (Elektrische Energietechniek 2).

SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE

Inschrijving bedrijfsstages 1996

Voor de studenten die in het kalenderjaar 1996 op stage willen, houdt ir. Th. Simons, stagecoördinator van de faculteit Scheikunde, op maandag 25 september om 12.45

BOUWKUNDE

College Bouwtechnologiebeleid (7T660)

De colleges van 11 oktober en 1 november zullen samenvallen met de colleges Bouwprocesleer 'Kwaliteitsbeheersing in het bouwproces 1 & 2'. Deze colleges worden op dezelfde tijd (van 15.30-17.15 uur) gehouden, maar op een andere plaats, DBH 4.33.

TEMA

Eerstejaars Natuurkunde-practicum (3A003)

Zie onder Technische Natuurkunde.

Verwerking Waarnemingsresultaten (3A100)

Zie onder Technische Natuurkunde.

STAN ACKERMANS INSTITUUT

Eindcolloquium

Ontwerpopleiding: Computational Mechanics

- ir. G.F.J.W. van de Kamp en ir. E.M.M. Voorbraak ('Control of hybrid industrial systems. A case: the liquid tank') dinsdag 26 september, 14.30 uur, W-hoog 4.14. Samenvatting:

Tijdens de lezing wordt ingegaan op het methodisch ontwerpen van regelaars in hybride industriële systemen. Deze ontwerpmethodiek is toegepast op een vulsysteem. Verschillende regelaars zijn ontworpen, gesimuleerd en geëvalueerd.

Elektrotechniek biedt bescherming tegen bliksemschade

Hoe krijg je een enorme mast binnen vijf minuten in het veld omhoog, zonder dat bliksem dit proces kan verstoren? Met deze vraag worstelde de firma Siemens voor een mobiel telecommunicatievoertuig. Een kwestie van het aanpassen van de bekabeling, vond de vakgroep EHC, Hoogspanningstechniek en Elektromagnetische Compatibiliteit van de faculteit Elektrotechniek. Dr. A. van Deursen, fysicus van huis uit, was nauw bij dit project betrokken. De stroom opdrachten uit het bedrijfsleven groeit. Toch is EHC er niet op uit om alles aan te pakken. 'Je kunt je dag maar één keer vullen. En als het kan, liefst zo interessant mogelijk', aldus de onderzoeker.

misch niveau is, bijvoorbeeld of het resultaat vakmatig publiceerbaar is.'

Bliksemafleider

Voor Van Deursen zijn de telefoontjes van particulieren, die hem geheid bellen na elk onweer, minder interessant. Zo van 'hoe had ik mijn PC kunnen beschermen, of de tv?'. Een bliksemafleider op het dak, blijkt niet het goede antwoord op dit natuurgeweld. 'Bliksem kan ondanks een afleider toch op een gevoelig punt inslaan, zoals indertijd gebeurde bij de kathedraal van York', zegt Van Deursen. 'Maar zelfs al slaat de bliksem niet direct op je huis in, dan kan deze stroom toch veel schade toebrengen aan de PC. Een bliksemafleider beschermt niet noodzakelijk de elektronica. Met enkele kleine maatregelen, vooral aan de kabels die bij de PC aankomen, zou zo'n schade wel te voorkomen zijn. De benodigde componenten zijn in de handel verkrijgbaar. Wetenschappelijk is dat dus niet zo boeiend.' In het Eindhovense EEG-lab worden veelvuldig metingen en proeven uitgevoerd in opdracht van derden. Een veelgebruikte opstelling is de indrukwekkende 'stootspanningsgenerator'. Dit apparaat bestaat uit een aantal in serie geschakelde condensatoren, die in

staat zijn zo'n twee miljoen volt op te wekken en vervolgens te ontladen, hetgeen gepaard gaat met een bliksemschicht. Op nauwelijks twee meter afstand gebeurt in het laboratorium op commando wat er in de natuur over enkele kilometers plaatsvindt. Op deze manier kan getest en gemeten worden hoe schade aan apparatuur voorkomen kan worden.

In het geval van de 27 meter hoge Siemens-mast was de ruimte in het lab niet toereikend. Derhalve werden de testen buiten uitgevoerd. In feite is de vakgroep waarvan Van Deursen deel uitmaakt, naar zijn zeggen, in staat om alles bliksemvrij te maken. Toch gebeurt dit lang niet altijd. 'Het is een afweging van de risico's tegen

de kosten. Bij een kerncentrale of in een ziekenhuis staat de betrouwbaarheid bovenaan de prioriteitenlijst. Bij het Siemens-systeem is enige schade nog wel acceptabel. Bij een PC-netwerk in een bedrijf worden weer andere keuzes gemaakt. Ons advies wordt altijd toegesneden op de vraag van de opdrachtgever.'

De vakgroep EHC moest naar buiten uitwijken om een telecommunicatiemast in opdracht van Siemens te testen. Foto: Bram Saeys

Waar komt die toenemende belangstelling om apparatuur tegen stroom te beschermen vandaan? Bliksemt het vaker? Van Deursen: 'Op jaarbasis slaat de bliksem twee tot viermaal per vierkante kilometer in. Dit gegeven verandert niet. Onze apparatuur, voorzien van elektronica, wordt echter steeds storingsgevoeliger. Daarbij worden we afhankelijker van die apparatuur, zodat vervolgschades aanzienlijk zijn.'

Sirenes

Reclame hoeft de vakgroep niet te maken, meent Van Deursen. 'We geven voordrachten, cursussen, of bezoeken congressen. Maar ook geleverd werk zorgt voor mond-op-mond reclame. Zo adviseerden we Siemens twee jaar geleden. Men wilde de mechanische sirenes van de Bescherming Burgerbevolking, die iedere eerste maandag van de maand te horen zijn, vervangen door een computergestuurd luidsprekersysteem. Bij zo'n duizend masten, verspreid over het land, is de kans op schade ten gevolge van blikseminslag redelijk hoog. Het advies aan Siemens betrof vooral de bekabeling. Later hebben we in het hoogspanningslaboratorium aangetoond dat het systeem goed bliksembestendig is.' Siemens was zo tevreden over het resultaat van de samenwerking, dat zij de weg naar EHC opnieuw wist te vinden. Maar ook de NAM, Rijkswaterstaat, EDON en BICC staan als opdrachtgever op de stapel dossiers die Van Deursen's werktafel vult. Reeds eerder werden projecten van de snelle TGV-trein en een ziekenhuis tot een goed einde gebracht. Al deze opdrachten vormen een behoorlijke bron van inkomsten voor de vakgroep. 'Wij houden heel wat mensen nuttig aan het werk', verzekert Van Deursen. Toch is geld niet het enige dat telt. 'Belangrijk is of de probleemstelling op academe-

door
Désiree
Meijers

Voorzitter LSVb moet mond spoelen

door
Pieter
Evelin
HOP

Het rapport over studeerbaarheid wordt gebruikt als glijmiddel en excuus-Truus. U maakt er goede sier mee, maar doet er verder niets aan. U heeft geen idee hoe u het onderwijs moet aanpakken. U speelt spelletjes.' Voetballers geven hun visitekaartje af met een tackle op de achillespezen,

LSVb-voorzitter Mike Riegel probeerde minister Ritzen afgelopen maandag verbaal onder de grasmat te schoffelen. Voor het eerst sinds lange tijd was er weer een openbaar overleg van de studentenbonden LSVb en ISO met de minister, in de zogenaamde Studentenkamer. Riegel wenste de minister in het openbaar de les te lezen. ISO-voorzitter Sjef van Gool klaagde op neutrale toon dat er nog steeds niets met het rapport wordt gedaan. Het bevel minister Ritzen niets. Hij schorste de vergadering en dwong de twee voorzitters mee te

gaan naar een aparte ruimte. Wilden zij nou dat er beter onderwijs kwam, of niet? Dan moesten zij niet doen alsof de minister er een zootje van maakte. Ruim een kwartier later was de vrede getekend. Minister, LSVb en ISO verklaarden broederlijk dat zij 'aan hetzelfde eind van het touw trekken.' Bij het volgende agendapunt, de bestuursstructuur, bediende Riegel zich opnieuw van bombastisch taalgebruik. Hij sprak over een 'schandelijk voorstel'. 'U hebt het nog steeds niet begrepen. U gaat de geschiedenis in als de grootste kruidenier van

Nederland.' Ditmaal riep de minister de voorzitter van de LSVb in het openbaar tot de orde. 'Ook ik ga mij wel eens te buiten. Maar kunt u zich niet wat zake-lijker uitdrukken?' Een verzoek waar Riegel vervolgens aan voldeed. Overigens, in de officiële reactie van de LSVb op de begroting zegt Riegel een dag later: 'Nog geen 24 uur nadat we over dit rapport hebben gesproken in de Studentenkamer, blijkt het rapport gebruikt te worden als excuus-Truus voor het financiële afbraakbeleid van de minister.'

Volgens ISO-voorzitter Van Gool moet er dit jaar veel uitgelegd worden

'Braaf? Ik vind ons helemaal niet braaf.' Sjef van Gool (24), sinds 2 september de nieuwe voorzitter van het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO), wenste zijn plezier niet te laten vergallen. Zojuist had de president van de Haagse rechtbank minister Ritzen een tik op zijn vingers gegeven. Op initiatief van het ISO. 'Zo'n manier van actievoeren is typisch iets voor ons. Daar mogen we best trots op zijn.'

door
Marcel
Wiegman
HOP

Met enkele tientallen waren ze die middag in Den Haag op komen dagen bij het kort geding dat het sparen van studiepunten voor tempobeursstudenten alsnog mogelijk moet maken. Uit Groningen arriveerde zelfs een complete bus met aanhangers, jo-jo's tegen Ritzen in de aanslag. De behoudende tegenhanger van de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) doet tegenwoordig van zich spreken. Niet dat er geschreeuwd wordt, of een spandoek meege dragen met onwolvogelijke leuzen. Maar ze zijn er tenminste, de voorheen altijd wat onzichtbare leden van het ISO.

Brutaler

Vorig jaar maakte de organisatie de ommezwaai. Twintig jaar lang ploeteren in raden en commissies had niet het gewenste resultaat gebracht. Voor de buitenwacht bestond het ISO nauwelijks. In de kranten werden ze hooguit genoemd als het schuchtere broertje van de LSVb. Het ISO moest brutaler worden, stelde het bestuur vast. Uit eigen beweging de straat op gaan wellicht, minder netjes zijn tegenover minister Ritzen in ieder geval. De radicalere opstelling kostte voormalig voorzitter Saskia Nuyten bijna de kop. Uitsluitend haar publieke succes kon het conservatieve deel van de achterban afgelopen jaar de mond snoeren. De nieuwe voorzitter moet zich nog bewijzen. 'Bepaalde vormen om uiting te geven aan je

ongenoegen, daar zal het ISO zich waarschijnlijk achter blijven scharen', klinkt het omslachtig en o zo voorzichtig. Het is de enige keer dat het razendsnelle geratel van Van Gool even stilvalt. Hij is op zijn hoede: 'Onze achterban heeft gewoon een iets ander karakter dan die van de LSVb. Een andere cultuur. Dat is geen waarde-oordeel, maar een simpele constatering. We zijn niet tegen iedere vorm van actie. Op dit moment. Zo kun je het het beste typeren.' Van Gool, boerenzoon uit het dorpje Hooge Mierde vlak bij de Belgische grens, komt van ver. Als eerste in zijn familie waagde hij de stap naar het hoger onderwijs. Na een studie bedrijfs-wetenschappen aan de Agrarische Hogeschool Delft volgt hij nu dezelfde opleiding in Nijmegen op universitair niveau. De nieuwe voorzitter verpersoonlijkt een politiek succes, vindt hijzelf. Het 'hoger onderwijs voor velen' heeft zijn vruchten afgeworpen. Met lede ogen moet hij echter toezien hoe de tegenbeweging is ingezet.

Papieren tijger

Even is er zelfs echte boosheid: 'Zo'n Monique de Vries van de VVD, die beweert dat jongeren toch wel gaan studeren als ze kunnen en willen. Het is gewoon niet waar. Ik was nooit gaan studeren als ik nu voor de keuze had gestaan. Als ik terugkom 'op het dorp' hoor ik het ook om me heen. Jongeren met mijn achtergrond durven de gok niet meer aan. Die nemen geen grote financiële risico's voor iets waarvan ze niet eens weten wat het is. Het is heel makkelijk om te zeggen dat de toegankelijkheid van het hoger onderwijs niet in gevaar komt,

ISO-voorzitter Sjef van Gool: 'De student van nu is veel kritischer dan een aantal jaar geleden, veel bewuster van wat hij wil leren.' Foto: Bram de Hollander

wanneer je zulke situaties niet uit eigen ervaring kent.' Het persoonlijke is politiek, het politieke is persoonlijk. Dit jaar zal het voorzitterschap van het ISO een ware aanslag op zijn privé-bestaan doen, verwacht Van Gool. 'Eén jaar er helemaal voor gaan en dan mijn studie afmaken. Verder in de toekomst kan ik op dit moment niet kijken.' Aan enthousiasme geen gebrek. Toch moeten ook hem twijfels hebben bekropen bij het aanvaarden van zijn functie. Het is geen leuk moment om voorzitter van een studentenorganisatie te worden. De slag om de universiteitsraad lijkt, door de lauwe reacties in de Tweede Kamer, bij voorbaat al

verloren, evenals het gevecht rond de prestatiebeurs. Het 'studeerbaarheidsakkoord', dat het ISO deze zomer sloot met onder meer minister Ritzen, stuit bovendien op hevige kritiek. Een papieren tijger zou het zijn, bedoeld om studenten de mond te snoeren als het gaat om het echte beleid: korter en sneller studeren.

Cynisme

'Het wordt moeilijk, de middelen zijn beperkt', geeft Van Gool schoorvoetend toe. 'Maar ik kan me niet voorstellen dat de Tweede Kamer klakkeloos alle voorstellen van Ritzen overneemt. De student, daar draait het toch om. Wij zijn het hoger onderwijs. We willen niet zielig gevonden worden, maar af en toe wel een keer ons gelijk krijgen.' Het zal een jaar worden van veel uitleggen, denkt de nieuwe ISO-voorzitter. Uitleggen waarom 'de universitaire democratie er toe heeft bijgedragen dat het hoger onderwijs zich in positieve zin ontwikkelt.' Uitleggen ook waarom het nieuwe, vrijwel ongewijzigde, wetsvoorstel voor de prestatiebeurs nog steeds onredelijk is. 'De mensen hebben nu zoiets van: die studenten moeten niet zeuren. Dan zal het parlement niet snel zeggen: nu is het genoeg geweest met de bezuinigingen.' En het studeerbaarheidsakkoord? 'Het cynisme heerst alom', zegt Van Gool. 'Dat begrijp ik wel, want iedere verandering gaat gepaard met achterdocht. Voor ons is het de kunst om dat gevoel

komend jaar om te draaien en de vruchten van het akkoord te plukken. Natuurlijk weet ik ook wel dat je de revolutie niet van bovenaf op kunt leggen. Studenten zullen zelf beter onderwijs bij hun instellingen moeten afdwingen. Maar het is een grote winst dat studeerbaarheid nu erkend wordt als een reëel probleem.'

Vertrutting

Leidt dat niet tot vertrutting en verschooling? 'Wat wil je dan?', is het verontwaardigde antwoord. 'Een docent die een boek opgeeft en z'n studenten één keer per week een paar vragen laat stellen? Is dat wel goed? De student van nu is veel kritischer dan een aantal jaar geleden, veel bewuster van wat hij wil leren. Die is heus wel in staat om verschooling te voorkomen. Wacht maar af. Het is veel te makkelijk om nu het akkoord al af te breken.' De belangen zijn groot de komende tijd, vindt Van Gool. 'Over tien jaar', voorspelt hij, 'zul je pas goed kunnen zien hoe onvoorstelbaar hard er nu op studenten wordt ingehakt. Mike (de nieuwe voorzitter van de LSVb - MW) en ik zullen veel wind vangen. Daarom mogen we ons ook niet laten verleiden tot de kleine onderlinge pesterijtjes, zoals in het verleden. We moeten er voor waken niet te veel in de greep van het spel te komen. Dan breng je het grote gemeenschappelijke belang in gevaar. En dat is toch waarvoor ik gekozen ben: om belangen te behartigen en niets anders.'

Interstedelijk

Het Interuniversitair Studenten Overleg (ISO), ruim twintig jaar geleden opgericht door behoudende studentenfracties in universiteitsraden, is er allang niet meer alleen voor universitaire studenten. Ook hogeschoolstudenten zijn sinds enige jaren welkom bij de 'pragmatische belangenbehartiger'. Een inter-universitaire studentenorganisatie in het hoger beroepsonderwijs dus. Dat geeft natuurlijk geen pas. Daarom luidt sinds 2 september de naam van het ISO voluit: het Interstedelijk Studenten Overleg. Een creatief besluit

van de algemene ledenvergadering. Het is geen fraaie oplossing, vindt de nieuwe voorzitter Sjef van Gool, zelf afkomstig uit het hbo. 'Maar vanwege de naamsbekendheid wilden we koste wat kost de afkorting ISO behouden.' Nu Ritzen de studies aan hogescholen tot drie jaar wil verkorten voor vwo-ers en mbo-ers, verwacht Van Gool overigens de nodige extra belangstelling van en voor de hbo-achterban. Het is een mooie aanleiding om hogeschoolstudenten in beweging te krijgen, denkt hij. 'Maar', voegt hij daar haastig aan toe, 'dat zeg ik niet uit eigenbelang van het ISO. Het is mij er alleen om te doen het hbo meer kracht te geven.'

Wiskundige formules bijna WYSIWYG met MathSpad

Een 'structure-editor'. Zo noemen prof.dr. Roland Backhouse en ir. Richard Verhoeven hun softwarepakket MathSpad. Toegespit op het gebruik van het pakket zou je het ook een 'tekstverwerker voor wiskundigen' kunnen noemen. Het programma maakt gebruik van LaTeX, maar kan documenten in principe in elke 'mark up'-taal zetten. Op dit moment is er geen pakket dat de mogelijkheden van MathSpad evenaart.

Tekstverwerkers als WordPerfect en MS Word maken het mogelijk documenten op verschillende manieren te bekijken. Zo kun je bij WP onder MS Dos een document in een standaardformaat zien, waarbij maar één lettertype mogelijk is. Met de code Alt F3 roep je een laag van het document op, waarmee alle codes in het document zichtbaar worden. In die laag zie je bijvoorbeeld harde returns, coderingen voor speciale lettertypen en codes voor inspringen. Het effect van al die codes zie je op papier, of in een apart op te roepen 'preview'. In grafische omgevingen, zoals MS Windows, het besturingssysteem van de Apple Macintosh en XWindows voor Unix, zijn de previewmodus en de standaardmodus tot een geheel samengevoegd, wat een stuk makkelijker werkt, omdat je direct het resultaat van de coderingen ziet en geen tijd verliest met continu omschakelen naar een andere modus. Desktop publishing-pakketten zijn in dit opzicht het meest ontwikkeld: wat je op het scherm ziet, krijg je ook uit je printer, het zogeheten WYSIWYG: what you see is what you get.

LaTeX

Nu zijn de coderingen die in een WordPerfect-document zijn aangebracht alleen begrijpelijk voor dat pakket. Het is wél mogelijk om een bestand te converteren naar een ander formaat, zodat andere software het bestand kan lezen.

EHBO-cursus

Omdat er onvoldoende belangstelling voor is, is besloten om de maandelijke EHBO-vervolglessen te beëindigen. Wel blijft de mogelijkheid bestaan om een volledige EHBO-opleidingscursus te volgen. Deze cursus duurt acht avonden en de eigen bijdrage bedraagt voor de totale cursus fl. 10,-. Belangstellenden kunnen zich melden bij mevr. Van de Broek van de Stichting Fonds Studentenvoorzieningen, tst. 4182.

Het grote venster, met bovenaan 'Flexibility', geeft de grafische interface weer van het softwarepakket MathSpad, het venster met de naam 'scratchpad' voor een deel de coderingen. In het 'stencil' kunnen bijvoorbeeld delen van, of een gehele wiskundige formule worden opgeslagen.

opmaakcodes aanbrengen, zoals coderingen voor bijvoorbeeld de grootte van een letter. In HTML staat er zowel voor als achter een bepaalde passage bijvoorbeeld de codering <H2>. Bij LaTeX kom je commando's tegen als `\normalsize`, `\large` en `\huge`.

Masochisten

Door computerfreaks worden volgens Backhouse LaTeX en TeX gekenmerkt als zowel 'wonderful' als 'awful', en de gebruikers als 'masochists'. TeX is 'wonderful' omdat het eigenlijk een krachtige programmeertaal is waarmee je onbeperkte mogelijkheden hebt om de opmaak van artikelen uitzonderlijk fraai te maken. TeX is 'awful' omdat het wat gebruikersvriendelijkheid betreft de technologie van een vroegere tijd reflecteert. Toch blijft TeX de eerste keuze voor verschillende wetenschappelijke tijdschriften en de wetenschappers zelf (de masochisten dus), die kwaliteit verkiezen boven gemak.

Voor HTML (dat op dit moment in vergelijking met TeX en LaTeX een simpele taal is) zijn er inmiddels editors beschikbaar gekomen, die veel standaardcommando's via muiscommando's in de tekst invoegen, wat het werken al een stuk vergemakkelijkt. Backhouse en Verhoeven van de faculteit Wiskunde en Informatica hebben een softwarepakket ontwikkeld dat ook omschreven kan worden als een editor, maar dan met veel meer gebruiksmogelijkheden dan een HTML-editor. Het bewuste pakket heet MathSpad. Backhouse en Verhoeven omschrijven hun

pakket als een 'structure-editor', geen simpele tekst-editor dus.

Wiskundige formules

Eén van de meest in het oog springende kenmerken van MathSpad is het gemak waarmee auteurs gebruik kunnen maken van wiskundige formules. Bij normale tekstverwerkers is het onmogelijk om een wiskundige formule op een fatsoenlijke wijze in te voeren. Met MathSpad, dat overigens alleen onder Unix draait, gaat het simpel en bijna geheel en al WYSIWYG. Het pakket kan beschouwd worden als een interface voor TeX- en LaTeX-systemen. Naar analogie met een tekstverwerkingspakket als WordPerfect zou men kunnen zeggen dat MathSpad het grafische niveau representeert van de Windows-versie. De Alt F3-laag van WP is de LaTeX-laag.

De grote kracht van MathSpad is gelegen in het feit dat het programma *structures* verandert, niet enkel letters, woorden, zinnen of alinea's. Dat maakt het gemakkelijk om delen van een wiskundige formule te vervangen of te kopiëren. Die delen, of de gehele formule, kunnen worden opgeslagen in een *stencil*, een element dat nog het meest vergelijkbaar is met de typogrammen die in DTP-pakketten gebruikt worden. Belangrijk is dus het feit dat het pakket *delen* van de formule kan veranderen. MathSpad maakt het wiskundigen mogelijk om proza en formules door elkaar in een pakket te gebruiken. Tot nu toe was dat niet mogelijk. Een veel door wiskundi-

gen gebruikt pakket als Maple kan wel een grafische presentatie geven van een formule, maar meer ook niet. MathSpad maakt vooral gebruik van LaTeX, maar kan een bestand ook omzetten in een andere ASCII-taal, zoals HTML. Een en ander zou betekenen dat wiskundigen in het grafisch georiënteerde World Wide Web formules kunnen plaatsen, ware het niet dat er nog geen HTML-coderingen zijn om die formules weer te geven.

Proefkonijnen

Het programma zal, zo verwachten Backhouse en Verhoeven, voor alle wetenschappers, maar vooral voor hen die in hun artikelen veel gebruik maken van wiskunde, een belangrijk hulpmiddel kunnen worden bij het vormgeven van hun teksten.

MathSpad is vrij beschikbaar op Internet (<http://www.win.tue.nl/win/cs/wp/mathspad/>) en er wordt momenteel met uitgevers onderhandeld over het uitgeven van een boek dat het gebruik van het systeem beschrijft. Er zijn ook plannen om cursussen over het systeem te geven. Om dit laatste goed voor te bereiden zoeken zij 'proefkonijnen' voor een cursus die eind oktober zal worden gegeven. Deelname is gratis en kennis van LaTeX is niet vereist. Voorwaarde is wel dat cursisten de intentie hebben om een artikel te schrijven (bijvoorbeeld een afstudeerverslag), waarvoor het gebruik van MathSpad nuttig zou kunnen zijn.

The screenshot shows the MathSpad interface with three windows:

- MathSpad : slides**: Contains the text "Flexibility" and "Notational conventions differ, every author having their own personal taste: You may prefer, for example, to write the tautology $((p \Rightarrow q) \Rightarrow r) \Rightarrow (p \Rightarrow q \Rightarrow r)$ using a two-dimensional turnstile notation as shown below:" followed by a diagram of a turnstile notation.
- spec Stencil**: A table of mathematical symbols and their LaTeX codes:

Symbol	Quant.	parens
(E)	Quant.	parens
ll	assum.	pair
U.E		
Prefix		
Postfix		
Infix		
- MathSpad : scratchpad (modified)**: Shows LaTeX code for creating a turnstile notation:


```
\fboxrule Opt\fbox{
\begin{tabular}{|c}$~$}
\hline
\begin{tabular}{|c}$~p\ms{1}{\vdash}\ms{1}q~$}
\hline
\begin{tabular}{|c}$p$}
\hline
\begin{tabular}{|c}$q~r$}
\hline
\end{tabular}
\end{tabular}
\end{tabular}
\end{tabular}
```

Van Lint zwemt en Bemelmans fietst in triathlon Squadra Veloce

De lustrum teamtriathlon van Squadra Veloce krijgt ook twee bobo's van de TUE aan de start. Rector Jack van Lint duikt het water in voor de zwemafstand over anderhalve kilometer. Decaan Theo Bemelmans van Technische Bedrijfskunde neemt de fietsafstand van veertig kilometer voor zijn rekening. Huub Loots, chauffeur van het college van bestuur, loopt tot slot de tien kilometer.

De wedstrijd, ook wel trio-triathlon genoemd, wordt gehouden in het weekeinde van 30 september en 1 oktober.

Triathlonvereniging Squadra Veloce bestaat vijf jaar. Het eerste lustrum wordt niet alleen sportief en serieus, maar ook uitbundig gevierd. Zo is er de triowedstrijd over de Olympische triathlon (zwemmen 1,5 kilometer, wielrennen 40 kilometer en lopen 10 kilometer) met een sterke binnen- en buitenlandse bezetting. Verder wordt een serie lezingen door bekende personen uit de duursportwereld gehouden. Op dinsdagavond 3 oktober komt de befaamde atletiektrainer Henk Kraaijenhof naar de TUE. Deze

lezing begint om 20.00 uur en wordt gehouden in het sportcentrum. Het lustrumfeest vindt plaats in een feesttent en wordt opgeluisterd door een band.

Oude wens

Rector magnificus Jack van Lint staat bekend als een fervent zwemmer. Volgens ingewijden houdt hij er een strak trainings-schema op na en is hij een paar keer per week in alle vroegte in het zwembad te vinden. De decaan van Bedrijfskunde, Theo Bemelmans, klimt graag op de racefiets, maar heeft er niet zoveel tijd voor. 'Toch is het mijn ambitie om de 40 kilometer in ander-

Sport

half uur af te leggen. Het zal veel afhangen van het weer en het parkoers. Dat laatste is niet al te best met zijn scherpe bochten en losliggende stenen. Maar dat mag geen excuus vooraf zijn', zegt Bemelmans lachend. Volgens de decaan is het een oude wens van het drietal om samen aan een teamtriathlon mee te doen. Een wens die zijn oorsprong had tijdens hun gezamenlijke dienst-reizen in de auto van het CvB. Chauffeur Huub Loots is immers een fanatieke lange afstandloper, die in zijn beste jaren al menige marathon tot een goed einde wist te brengen.

Toonaangevend

Luc Smeets is de actieve voorzitter van Squadra Veloce. Met voldoening vertelt hij dat de studentensportvereniging zo'n veertig leden telt. Daarbij verschillende toonaangevende beoefenaren van deze duursport. Squadra Veloce heeft al twee keer de NSK Triathlon georganiseerd en de Squadra-triathlon is een begrip. Trainer van de vereniging is Wijnand Pijnakker. Smeets over de wedstrijd: 'Ons eerste team kan zich met de besten meten. Het is echt een sterke ploeg. Ron van de Pol is twee keer NSK kampioen op de Olympische afstand geweest. Armand Lavèn

behoort tot de Nederlandse selectie. Als derde atleet maakt Bert van der Plas het team compleet.' Uit het buitenland komen ook meerdere sterke teams aan de start. Oostenrijk komt met een ploeg van de Universiteit Léoben. 'Een goed team waar je veel van kunt verwachten', geeft Smeets te kennen. Verder komt uit Duitsland de Universiteit van Mainz aan de start. Engeland komt met maar liefst drie teams van de Universiteit van Liverpool naar Eindhoven. Ook doet een Belgisch team mee en uiteraard ook verschillende Nederlandse afvaardigingen, waarbij een ploeg van sportleraren van de TUE. Gespannen wordt ook uitgekeken naar de verrichtingen van een Amerikaans meisjesteam. Smeets: 'Het is beslist de moeite waard om te komen kijken.'

Wedstrijd

Zaterdag wordt om 15.45 uur in het zwembad de Tongelreep be-

gonnen met het zwemmen. Zondag is op het La Placeplein voor het bestuursgebouw om 11.00 uur de start van het wielrennen. 'Dat gebeurt op volgorde van de zwemtijden. Aansluitend op de individuele binnenkomst van de wielrenners, vertrekken dan de lopers voor hun afstand van 10 kilometer.

Het parkoers van de wielrenners voert over het TUE-terrein en enkele aansluitende wegen. In totaal moeten er zes ronden worden afgelegd. De lopers blijven op het universiteitsterrein en lopen daar elf ronden. Smeets is bijzonder te spreken over de medewerking die Squadra Veloce van alle kanten krijgt. 'De gasten kunnen in het sportcentrum slapen, terwijl de brandweer, de bewaking en de Bouw Technische Dienst ons bij de organisatie helpen', merkt hij tevreden op.

Squadra Veloce viert het 1e lustrum met een trio-triathlon. Foto: extern

Sport kort

Binnenkort

Yoga

De meest 'verstilde' activiteit binnen het studentensportcentrum is yoga. In tegenstelling tot de voorgaande jaren is er dit jaar weer ruimte om sportkaartbezitters die hun geestelijke en lichamelijke weerstand willen verhogen, met yoga te laten kennismaken.

Door yoga-oefeningen worden vitale functies geactiveerd, leer je je ontspannen en kun je je langer en beter concentreren. Belangstellenden zijn welkom op het sportcentrum op dinsdag (van 12.30 tot 13.30 uur) of woensdag (van 16.45 tot 18.00 uur).

Thêta Prominentendag

Zaterdag 7 oktober wordt het vierde lustrum van roeivereniging Thêta afgesloten. Om dit op een bijzondere manier te doen wordt een prominentendag georganiseerd. Deze dag is bedoeld om relaties van de vereniging en medewerkers van de TUE nader kennis te laten maken met het studentenroeien in het algemeen en Thêta in het bijzonder. Natuurlijk is er op deze dag voldoende gelegenheid zelf in een boot te stappen en/of te kijken naar deze traditionele studentensport. Voor meer informatie en aanmelding bel (i.v.m. voorbereiding lunch): 550526 (Sophie Hendriks), of 438853 (roeiloods).

Vertigo 10e op bekertoernooi

Afgelopen weekend heeft Vertigo op het Nederlands Bekertoernooi de tiende plaats in de wacht gesleept. Tijdens het zonovergoten toernooi in Wageningen streden zesentwintig Nederlandse teams om de beker.

Vertigo speelde in totaal tien wedstrijden, waarvan er maar liefst zeven gewonnen werden.

Uitslagen

Verlies voor Attila

Attila heeft de derde wedstrijd tegen Eindhoven 3 helaas verloren. Vooral de eerste helft kwam Eindhoven makkelijk tot scoren. De tweede helft ging het stukken beter met Attila, maar Eindhoven bleef goed spelen en Attila slaagde er niet in om een achterstand van zes doelpunten in te halen. Einduitslag 16-10 in het voordeel van Eindhoven. Attila 2 bracht het er de laatste wedstrijd tegen Jong Brabant 4 niet veel beter van af, ook zij lieten de winstpunten liggen.

TUE-kampioenschappen Tennis

Mannen enkel BC: Boas Bierings
Vrouwen enkel BC: Ilse Bierhoff
Mannen dubbel BC: Harm Timmermans/Dennis Corsten
Vrouwen dubbel BC: Marjolijn Kroon/Ilse Bierhoff
Mix dubbel BC: Ilse Bierhoff/Mark de Wijn
Mannen enkel DE: Maarten Dollevoet
Mannen dubbel DE: Maarten Dollevoet/Maurice Koolen
Mix dubbel DE: Karen van de Vijver/Vincent van Mullekom

Agenda

September

Atletiek

30 Van Brabantloop, Tilburg

Golf

20/22 Dutch Students Open Golf (HSSC), Purmerend

Hockey

28 NSK-Hockey (HSSC), Amsterdam

Roeien

23 Delft Regatta (HSSC), Delft

Windsurfen

24/25 NSK-Windsurfen, Harderwijk

Oktober

Atletiek

7 Open RSK Ekiden, Rotterdam

Rugby

7 NSK-Rugby (HSSC), Leiden

HSSC: Heineken Studenten Steden Cup

Schuimbekken

'Dus hier komen jullie altijd?' 'Yep, altijd!' 'En is het hier dan altijd zo leeg?' 'Nee, op donderdag

is het drukker.' 'En gaan jullie dan nooit naar de Bunker?' 'Ja natuurlijk, naar de Bunker gaan we ook.' 'Maar moeten jullie dan niet 's avonds studeren?' 'Ja, soms moet je studeren en soms moet je naar de kroeg, hè.' 'En drink je dan alleen maar bier?' 'Ja, stomme kutfeut, we zitten hier zeven avonden in de week ons helemaal lam te zuipen en zo zijn wij al vierdejaars geworden. Zie jij eerst nog maar eens je P te halen!' Walter was er even stil van. Zijn introbegeleiders haalden opgelucht adem en namen een grote slok bier. Woensdagavond, tijdens de intro, kroegtocht, café De Schuimkraag. Bart en de Slak

kregen er steeds meer spijt van dat ze introbegeleider waren geworden. Het leek werkelijk alsof alle schlemielige, brillerige, butneuzige nerds met dons-snorretjes die dit jaar een vwo-diploma in hun handen gedrukt gekregen hadden, bij hen in het introgroepje waren beland. 'Maar je hoeft toch helemaal je P niet meer in twee jaar te halen. Je hebt toch een temponorm tegenwoordig. Vijftig procent, dat zijn 21 studiepunten las ik in de studiegids', begon Walter weer met zijn eeuwige gezeur. 'Oh ja?', zei de Slak, 'en na twee jaar vijftig procent heb je dus....?' Walter was weer even stil. De rest van het groepje zat in een hoekje cola te drinken. Ze keken allemaal naar beneden, zodat ze zelfs met

elkaar niet hoefden te praten. 'Hé Snor!', schreeuwde Bart tegen de tapper, 'doe nog maar twee biertjes en een rondje kindercola voor die flippo-wuppies daar.' 'Tuurlijk', zei de Snor. De tapper van De Schuimkraag had al drie jaar lang geen snor meer, maar bijnamen slijten nou eenmaal moeilijk. 'Hé Bart, Bart! Wanneer kon ik nou mijn boeken ophalen, Bart?' Bart gaf al geen antwoord meer. Hij had het hem minstens al dertig keer verteld. Helemaal lamlendig werd hij van al dat geneuzel. Hij had zin om zich eens flink uit te gaan leven op de dansvloer een eind verderop. Maar zijn introgroepje zou nooit.... 'Hé jongens, we gaan effe swingen bij de Sands.' Gedwee stond het groepje op en liep achter de twee

vierdejaars aan. Een half uur later ploften Bart en de Slak helemaal bezweet op hun oude barkrukken. 'Hé Snor! Twee kouwe biertjes en neem zelf ook wat.' De kastelein van De Schuimkraag liet zich zakken van de barrand en liep naar de tapkranen. 'Tuurlijk Slak, maar wat is er gebeurd met je kleuterklasje?' Bart en de Slak keken elkaar aan, barstten in lachen uit en zeiden tegelijkertijd met huilerige stem: 'We zijn ons groepje kwijt.'

Prati

Schuimbekken is een wekelijks terugkerend feuilleton over een groep studenten, die als vaste uitvalsbasis voor hun activiteiten het café De Schuimkraag hebben.

Cursiefjes

Cursor kan geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook ontstaan door niet tijdig, onjuist of het niet plaatsen van advertenties

Aangeboden

Fotomedewerker gezocht bij het **Reduktieburo!** Als je belangstelling hebt voor camera's en accessoires, foto-ontwikkeling en foto-afwerking, onderhandelen met grote bedrijven, solliciteer dan bij het Reduktieburo.

Ooit op een rommelmarkt je oude spaarpot verkocht? Dan heb je voldoende ervaring om te solliciteren bij het **Reduktieburo**. Kom gerust langs voor wat meer info!

Studenten die graag aparte T-shirts dragen kunnen nu profiteren van de maand-aanbieding bij het **Reduktieburo**: Wit T-shirt met A4 kleurenopdruk naar eigen ontwerp voor slechts fl. 15,-.

Om het studentenleven wat makkelijker te maken heeft het **Reduktieburo** een flink aantal rekenmachines op voorraad: Hewlett Packard 48G voor slechts fl. 235,- en voor de studenten Bedrijfskunde de Sharp PC 1403H voor fl. 179,-!

In de maand september heeft het **Reduktieburo** weer een gave aanbieding voor de muziekliefhebbers: de cd Circus van Lenny Kravitz voor slechts fl. 27.50.

Sportura biedt aan: kwalitatief, betaalbare skireizen naar 4 topgebieden in de Franse Alpen, prijs vanaf fl. 449,-. Incl: busreis, appartement, skipas, maaltijden, snowboardgebruik en toeristenbelasting. Sportura Eindhoven: 525301.

Compaq Concerto pen-notebook 486 DX 33 Mhz / 250 Mb disk / 12 Mb Ram. Originele installatie + extra battery-pack + tas, fl. 2200,-. Tst. 3547 ('s avonds 524341).

Slaapbankje, modern design. Kleur: zwart/grijs ea. 1,40 m breed, in goede staat, fl. 85,-. Tel. 457944.

Ruimte voor **afstudeerfeest** van 40 tot 100 personen beschikbaar. Bar, tap en geluidinstallatie aanwezig. Tel 450469.

VW Polo 1976, technisch goed, APK tot 20-01-96, fl. 200,-. Tst. 3574 of 01626-87241 (Guus Braam).

Om het studentenleven wat makkelijker te maken heeft het **Reduktieburo** een flink aantal rekenmachines op voorraad: Hewlett Packard 48G voor slechts fl. 235,- en voor de studenten Bedrijfskunde de Sharp PC 1403H voor fl. 179,-!

Gevraagd

Twee **pré-introcoördinatrices**. Meld je aan bij StIK HG 0.01, tst. 2785 (Samy of Maartje).

Intro-coördinatoren. Organiseer de leukste week van het jaar en vervul de leukste studentenbaan van Eindhoven. Opgeven bij de StIK-kamer (HG 0.01).

Valetparkingservice zoekt per direct flexibel inzetbare studenten voor haar diensten. Vereisten: student, 23 jr of ouder, wekelijks beschikbaar. CV en kopie rijbewijs sturen naar: PCS, Postbus 7196, 5605 JD Eindhoven. Tel. 544357.

Dames 1 (+4) EMHC (hockey) zoekt **keepster!** Bel 456709 (Scarlett, Sanny) of 114373 (Karin).

Wil jij je ook eens nuttig maken aan de andere kant van de bar? De AOR zoekt **barkeepers**. Tel. 443808 (Dennis).

Een gat in je hand? De AOR zoekt een **inkoper**. Bel 443808 (Dennis).

Ben jij zowel technisch als organisatorisch aangelegd? Dan word jij de nieuwe **kroegbeheerder** van de AOR. Bel 443808 (Dennis).

Een nieuwe **kroegbeheerder** maakt de AOR compleet. Kom langs of bel 443808 (Dennis).

Herman Brood, Van Dik Hout, Lois Lane, Hans Dulfer, Raymond van het Groenewoud, oftewel... De AOR zoekt een nieuwe **band-coördinator**. Bel 443808 (Dennis).

Ook voor de **garderobe** zoekt de AOR nog enthousiaste medewerkers. Bel 443808 (Dennis).

Klimmen?!? Ga mee met het ESAC-Introweekend op 7 en 8 oktober. Bel 443231 (Pim).

Zaterdag 7 oktober: **Thêta Prominentendag**. Uitnodiging voor TUE-medewerkers en partners. Bel voor informatie en aanmelding: 550526 (Sophie Hendriks) of 438853 (roeloods).

Schrijf je nu in voor het **TEMA-zeilweekend** van 13-15 oktober, Intermate, kamer 1.12.

Challenge yourself! Schrijf in voor een internationale stage of business course bij Shell. Heronhal 12.30 uur, W-laag 1.45, t/m 06-10-95, of bel 443600 (Pieter).

Snowboardliefhebbers opgelet! Sportura introduceert in samenwerking met Nitro en Body Glove snowboardvakanties in Risoul of Serre Chevalier. Interesse? Bel 525301.

Post-Intro-Feest. Ga nog eenmaal uit je dak voor je aan je winterslaap begint. Donderdag 21 september bij Demos.

Post-Intro-Feest. We doen de Intro nog eenmaal over voor we naar het buitenland vertrekken. Kom dus ook donderdag 21 september bij Demos.

Post-Intro-Feest donderdag 21 september bij Demos, aanvang 21.00 uur, gratis entree, veel gratis bier, bier voor bodemprijs.

Gezocht **intro-coördinatoren**. Wil jij de intro-

ductieweek van het jaar 1996 organiseren. Geef je dan op bij de StIK-Kamer (HG 0.01).

Was je vroeger ook zo goed in handenarbeid? Kom langs bij **Tamar**. Volleyballen voor iedereen: o.a. woensdagavond (recreatief & competitie). Info: 128367 (Jean) of 460341 (Manon).

Challenge yourself! Schrijf in voor een **internationale stage** of business course bij Shell. Heronhal 12.30 uur, W-laag 1.45, t/m 06-10-95, of bel 443600 (Pieter).

Lustrumfeest **Squadra Veloce**. Zaterdag 30 sept, band (Toon en de Tontjes), bier (fl. 1,50). Be there! Tent voor het rekencentrum.

Mis het niet. **Squadra Veloce** viert haar lustrum. Party! Zaterdag 30 september. Band, bier (fl. 1,50), go home Stratum), beesten. Tent voor het rekencentrum.

Wil je ook eens de handjes laten wapperen? Kom langs bij **Tamar**. Volleyballen voor iedereen (recreatief & competitie). Info: 457559 (Patrick) of 126784 (Wilbert).

Als je eenmaal begint, wil je nooit meer anders. Kom **Rock & Rollen** bij Footloose. Maandagavond 20.15 uur (gev), woensdag 19.30 uur (beg), 20.30 uur trainingsclub. Akkerstraat 30. Info: 514288 (Bas).

Eindelijk, na drie maanden kun je je weer uitleven op de dansvloer. Footloose stijldans: **technieffiguren** (19.30 uur), showteam (21.00 uur). Vanavond in 'de Harmonie', Hoogstraat 310. Info: 528076 (Ronald).

Na twee jaar weer terug in het centrum! V f minuten fietsen vanaf het station. **Footloose Jazzballet** (beg. en gev.) Maandagavond 18.45 uur, Akkerstraat 30. Info: 514288 (Bas).

Challenge yourself! Schrijf in voor een internationale stage of business course bij Shell. Heronhal 12.30 uur, W-laag 1.45, t/m 06-10-95, of bel 443600 (Pieter).

Maandag 25 september draait **1 op Tien** de tweede film van dit trimester. 'My father is coming'. Begint om 20.00 uur in HG 1.16.

Met z'n drieën, dat is makkelijk. Internationale **Trio Triathlon**, 30 sept en 1 okt. Info: 461826 (Luc) of 460289 (Ron of Frank).

Guitarist (4,5 jaar speelervaring) zoekt band (blues/rock/grunge). Tel. 460289 (Ron).

Ransel jij alle ballen uit de zestien? Dan ben jij degene die we zoeken. Word doelwit bij **Pusphaira**. Bel 431614 Mark of 520991 Arko.

Heb jij een fabelachtig linker- of rechterbeen? Of ben je gewoon een gezellige bierdrinker? Kom dan voetballen bij **Pusphaira**. Bel 431614 Mark of 520991 Arko.

Maandagavond cocktails, **dinsdagavond** 100 verschillende bieren, woensdagavond bands, theater of voetbal op groot scherm.

Donderdagavond swingtime, vrijdagavond kroegavond, zondagavond filmavond. De **AOR**, elke dag anders.

Vijfklussers zijn dolende. Met spoed gevraagd: **hoofd technische dienst**. Kom langs bij de AOR of bel 443808 (Dennis).

Vergaderingstechnieken, Bodylanguage, Gespreksvoering in bedrijven, Conflicttherapie, Effectief communiceren. De StIKcursussen zijn er nog steeds! Geef je snel op, want vol=vol. **StIK-kamer** HG 0.01.

Doe nou toch ook eens zo'n **StIK-cursus**. Meedoen is leuk! Opgeven in de middag-pauze op de StIKKamer HG 0.01.

Een **StIKcursus** kost maar fl. 50,-. Daar kun je het toch niet voor laten! Schrijf je snel in; StIK-Kamer HG 0.01.

Er zijn nog plaatsen beschikbaar. Schrijf je dus snel in voor een **StIK-cursus**. In de pauze op de StIKkamer, HG 0.01.

Informatie over **StIK-cursussen** in communicatie en sociale vaardigheden verkrijgbaar op de StIK-kamer HG 0.01 (2785). Voor slechts fl. 50,- schrijven we je in.

Thêta Prominentendag 1995. De gelegenheid voor een kennismaking met de roeisport of om zelf weer eens in een boot te stappen. Informatie: 550526 (Sophie Hendriks).

Weet je zeker dat je je toekomst in handen hebt? Kom voor een lezing en **discussie** hierover woensdag 4 oktober 20.00 uur naar het Rekencentrum collegezaal 1.

Lees alles over **Integrand** in de nieuwe Intekrant. Je vindt hem overal op de universiteit. In deze uitgave vind je o.a. een capaciteitentest om jouw analytisch vermogen te toetsen.

Meedoen aan de **STEP Inhouse-dagen?** Integrand beschikt over alle informatie die je nodig hebt! Bel of kom langs op de vestiging: Alpha-centrum, kamer 53, tst. 3395.

MAANDAG 25 SEPTEMBER

Groente-tomatensoep
Stamppot zuurkool of
Gestoofde prei met kerrie
Gekookte aardappels, speklapje of
Rookworst, apart braadsaus
Appelmoes, fruit of vla

DINSDAG 26 SEPTEMBER

Drie Griekse dagen:
Garnalen uit de oven met fêta-kaas
Kippesoep met ei en citroen
Stoofschotel van rundvlees
Spinazierijst, boerensalade
Yoghurt met walnoten en honing

VEGETARISCH

Griekse verrassing

WOENSDAG 27 SEPTEMBER

Mosselen uit de oven of
Half broodje met tomaat, kaas en ui
Vleesspies met koude saus van kwark,
knoflook en komkommer
Groentemix, aardappelsoesjes
Griekse salade
Chocolademousse met kersen

Heb jij onze informatieborrel over bestuurs-werk gemist? Geen nood, wij willen je alsnog graag informeren over de mogelijkheden om ons team te versterken. **Integrand**, Alpha-centrum, kamer 53, tel 473395.

Heeft kwaliteitszorg jouw belangstelling? Kom dan nu naar **Integrand**. Wij hebben een ISO-opdracht bij een autobedrijf. Integrand, Alpha-centrum, kamer 53, tst. 3395.

Internationale studenten organisatie **BEST**. Maak kennis met Europa via BEST (geen lidmaatschap). Info avond + eten + borrel: di. 26 sept, 17.30 uur in cafe 'Tij en Ontij', Past. Dijkmanstr. BEST: tst. 2896, e-mail: best@urc.tue.nl.

Lissabon: cultural exchange. 11 t/m 19 okt 1 week vakantie voor fl. 50,-, inclusief eten, onderdak en excursies (excl. reis). Info: BEST-Eindhoven, W&S 3.06, tst. 2896 of 536326 (Edwin).

Om het studentenleven wat makkelijker te maken heeft het **Reduktieburo** een flink aantal rekenmachines op voorraad: Hewlett Packard 48G voor slechts fl. 235,- en voor de studenten Bedrijfskunde de Sharp PC 1403H voor fl. 179,-!

Ooit op een rommelmarkt je oude spaarpot verkocht? Dan heb je voldoende ervaring om te solliciteren bij het **Reduktieburo**. Kom gerust langs voor wat meer info!

Fotomedewerker gezocht bij het **Reduktieburo!** Als je belangstelling hebt voor camera's en accessoires, foto-ontwikkeling en foto-afwerking, onderhandelen met grote bedrijven, solliciteer dan bij het Reduktieburo.

VEGETARISCH

Griekse verrassing

DONDERDAG 28 SEPTEMBER

Wittebonensoep of
Gefrituurde sardines met
knoflook-aardappelpasta
Kip met olijven
Macaroni met prei
Rode bietensalade
Vruchtensalade met room en honing

VEGETARISCH

Griekse verrassing

VRIJDAG 29 SEPTEMBER

Groentesoep
Kippeboutje of hamburger
Apart remoulade saus
Frites, gemengde sla
Vla of fruit

Bekijk maar

Bijna elk jaar gaat het collegegeld ophoog. Het lijkt wel een vorm van dijkverzwaring om die

lastige studenten uit het hoger onderwijs te houden. Daarnaast fröbelt het ministerie van Onder-

Eerlijke eerstejaars bestaan nog

wijs onverdroten door aan de verdere ontmanteling van het stelsel van studiefinanciering. Zodoende heeft een beurs veel weg van een aardig zakcentje dat een goedbedoelende tante je zondags toesteekt. Toch, in weerwil van al deze financiële misère, blijken er nog immer eerlijke eerstejaars te bestaan. Netjes opgevoed, sprekend met twee woorden

en correct in de omgang. Bekijk 't maar moest dit concluderen uit een toevallige gebeurtenis, die zich afspeelde in de kantine van de Bruine Heer. Wat was het geval? Een kersverse eerstejaars zag achter het glas van een snoepautomaat enige rollen pepermunt, waarvan hij er één in zijn bezit zou willen krijgen. Na het verschuldigde bedrag in de gleuf

te hebben geworpen en wat mystiek getover op de toetsen, wachtte hij tot het apparaat de versnapering zou afleveren. Helemaal. Na enige verwoede pogingen van de high-tech-verkoopmachine om met behulp van enkele spiralen de pepermunt in de bak te deponeren, besliste de eigenzinnige rol daar te blijven waar hij al langere tijd verbleef. Ofwel: op het randje van de lade. Het idee dat de student zijn schaarse geld op deze nutteloze manier kwijt zou raken, zinde hem niet. Met enkele medestudenten begon hij het apparaat op een dusdanige manier te verplaatsen dat de pepermunt alsnog zou vallen. In tegenstelling tot zijn verwachting, viel de pepermunt niet. Wat er wel gebeurde: het licht in de kast viel uit en de glazen deur schoot open. De student zag onmiddellijk zijn kans en pakte de eerlijk betaalde rol pepermunt. Wat hij en zijn plusminus veertig medestudenten niet deden, was het onbetaalde deel van de kastinhoud meegegraaien. Zij trachtten zelfs de kast weer dicht te krijgen. Dat lukte uiteindelijk. Uit deze gebeurtenis mag dus blijken dat de gemiddelde TUE-eerstejaars (ze zagen er redelijk gemiddeld uit) geen neigingen hebben tot kleptomanië of straatroof. Blijft de vraag bestaan hoeveel financiële tegenslagen deze eerstejaarsstudent nog moet verduren, voordat elk moreel besef geweken is uit zijn nobel gemoed?

Da's pech, bord weg

Wie denkt dat alles koek en ei is tussen Tuna Ciudad de Luz en zijn vrouwelijke evenknie La Tunia heeft het mis. Sterker nog, het aantal onderhandelingen tussen de beide verenigingen overtreft momenteel zelfs Lord Owen's stoutste verwachtingen. Geen van beide verenigingen wil namelijk iets toegeven. Dat heeft zeker met Spaans temperament te maken. De onverkwikkelijke geschiedenis die hieraan vooraf gegaan is, luidt als volgt: In april 1992 krijgt La Tunia ter ere van haar tienjarige

bestaan een bord aangeboden. Trots wordt het boven de voordeur van het Tunia-huis gehangen. Precies een jaar later wordt het bord tijdens het jaarlijkse Tunia-weekend ontvreemd. Dat is pech, bord weg! En van de daders natuurlijk geen spoor. Een half jaar later valt een verrassing op de deurmat van de Tunia-dames: een foto uit Saragossa met daarop Spaanse Tuno's die lachend het bewuste bord tonen. Het wordt duidelijk dat het Tuna-dispuut Voetstroef achter de diefstal zit. La Tunia reist daarop direct af naar Spanje om het bord te gaan zoeken, maar dat levert niets op. Als tegenactie ontvreemdt het inmiddels opgerichte Tunia-

dispuut Voetkwijt in oktober 1994 tijdens het dertigjarig bestaan van Tuna Ciudad de Luz een vaandel van de Tuna. De hoofdmissee van Voetkwijt is om hun bord met welke middelen dan ook weer in bezit te krijgen. Op hun brief met daarin het voorstel het vaandel tegen het bord te ruilen, komt echter geen antwoord. De maand daarop wordt er een tweede vaandel uit het Tuna-huis verdonkere-maand. Dit keer het vaandel dat de eerste Tuno's in 1964 van hun beschermvrouwe kregen. Nieuwe pogingen om te onderhandelen lopen wederom op niets uit. En dat terwijl de Tuno's nog niet eens aan de oprichters van de Eindhovense Tuna hebben durven vertellen dat hun vaandel weg is. Afgelopen maart ontving Voetkwijt uit Madrid het bericht dat

hun bord zich daar zou bevinden, maar missies om het opnieuw in handen te krijgen mislukten. Tot op heden zit het dispuut dus nog steeds zonder bord. En de Tuno's zonder vaandel. Maar als Tuna Ciudad de Luz zijn vaandel terug wil, dan kan dat, verzekert La Tunia. Het hangt in de vijftien meter hoge vlaggemast van feesterij Straus aan de St. Jorislaan, met eronder het Voetkwijt-logo. Alleen moet de kastelein van het café daarvoor wel omgekocht worden (met bier natuurlijk). Voetkwijt is er uiteraard van overtuigd dat de Tuno's nu ook wel hun goede wil zullen tonen en ervoor zullen zorgen dat het Tunia-bord weer bij zijn rechtmatige eigenaars terugkeert. Maar voor de zekerheid houden ze het andere vaandel nog maar even achter de hand. Je weet immers nooit of de Tuno's het bord voor hun kop houden.

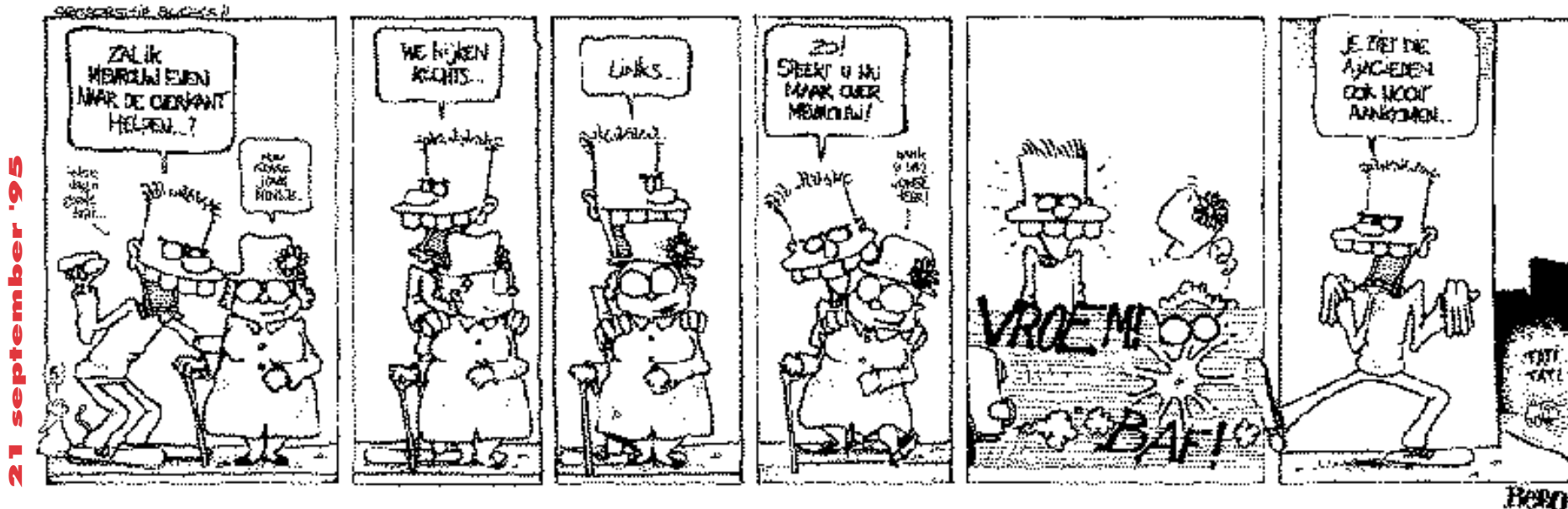
Virtuele Harm

Cursor op Internet. Ja ja, geen milieuvriendelijk gebleekt papier meer. Zelfs milieuvriendelijk kringlooppapier is nu niet meer nodig. Want Cursor is geheel digitaal op het Internet aanwezig. Via de homepage van de TUE kun je hem opvragen. De moderne techniek staat voor niets. Met een klik op de muisknop.... Toch even proberen, want dan hoef je niet meer van achter je computer vandaan om hem te gaan halen. 'Klik' het Cursor-logo aan en wacht. En wacht. De harde schijf reutelt er lustig op los in een poging om Harm en consorten binnen te halen. Toch duurt het wel erg lang; zo'n 486 moet dat toch snel kunnen inlezen. Ongeduldig ram je nog een keer op de muisknop, om er zeker van te zijn dat hij echt bezig is met het overhalen van de Cursor. Ha, denk je, als het Acrobat-logo verschijnt. Het pro-

gramma waar ik mijn Cursor mee kan bekijken is alvast binnen. Maar dan komt de foutmelding. De Cursor is beschadigd geraakt door het aantikken van de muis. Een soort virtuele scheur dus. Dat is erg vervelend want nu moet je weer opnieuw beginnen. Klik, reutel, reutel. Na welgeteld twee minuten en eenentwintig seconden is de Cursor binnen. Maar dan moet de computer eerst nog een aantal berekeningen uitvoeren en pas na twee minuut veertig komt de eerste pagina op het scherm. Meteen blader je door naar het idool van elke TUE-student: Harm. De laatste pagina is snel gevonden. Maar eer die weer is ingeladen en op het scherm verschijnt zijn er weer een paar minuten verstreken. Om Harm op je computer te krijgen ben je ongeveer zes minuten bezig. In die tijd ben je al drie keer heen en weer gelopen naar de gang, waar Cursor zo voor het grijpen ligt!

Ritzen's ritjes

Het blad Autokampioen publiceerde in haar laatst verschenen nummer een overzicht van het wagenpark van de Nederlandse ministers en daarbij de kosten die de bewindslieden jaarlijks maken voor hun boliden. Wat bleek? Niet alleen rijdt hij in de op één na duurste auto van allemaal, een Citroën XM V6 Exclusive, zijn reiskosten zijn zelfs het hoogst van al zijn paarse collega's, namelijk 6.120 gulden per maand. Over wie hebben we het? Juist, over minister Ritzen. Dezelfde minister Ritzen die vindt dat wij studenten in 1998 onze OV-jaar kaarten moeten inleveren, omdat onze reiskosten teveel opslokken van zijn begroting. Zeker om vanaf dan nog meer kilometers te kunnen maken dan de 80.000 die hij er nu al jaarlijks rijdt.

21 september '95